

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 1/2021

Leden 2021

Víra je o uzdravujícím dotyku s Kristem

Křtem se stáváme křesťany, věříme v jednoho Boha. Zarážející je však to, že ne všichni se ho chceme bytostně dotknout, prožít jeho uzdravující lásku.

Zvykli jsme si rozdělovat věřící na "pravé" a "papírové". Nedávno mi jistý student řekl, že proč chodit na mši, vždyť tam chodí lidé, kteří často hřeší víc než ti, co do kostela nechodí. Odpověděl jsem mu, že i věřící jsou hříšní, avšak cítí potřebu setkávat se s Bohem, který hříchy odpouští. Mnozí lidé si neuvědomují vlastní hříšnost, ba dokonce vyzdvihují svou dokonalost až do takové míry, že "nepotřebují" Krista. Paradoxně si však všimají těch, kteří žijí křesťanským životem. Evokuje to ve mně příběh Ježíšova uzdravení.

Na Krista se tlačil obrovský zástup lidí, mezi nimi apoštolové, zbožní lidé i hříšníci. Byla tam i žena, která svou víru projevila odvážným skutkem - dotkla se alespoň lemu Ježíšových šatů. Tehdy pocítila uzdravující sílu, díky které po dvanácti letech přestala krváčet. Tento dotyk pocítil i sám Kristus a zeptal se, pro koho vyšla jeho síla. Když se žena přiznala, řekl, že ji uzdravila síla její víry.

Všichni se křtem stáváme křesťany, věříme v jednoho Boha. Zarážející však je to, že ne všichni se ho chceme bytostně dotknout, zažít jeho uzdravující lásku. Víra je totiž o neustálém dotyku s Kristem, o síle přátelství s ním, o vztahu, který mě uzdravuje od hříchů. Můj kamarád mi často připomíná, že někteří lidé se s Kristem setkávají jednou, dvakrát nebo třikrát za den. My bychom měli být s ním pouze jednou za den - od rána do večera.

(podle KN)

Jak se cítíš?

Roberto Benigni hraje ve svém filmu Tygr a sníh básníka Attilia. Attilio vypráví svým dcerám nezapomenutelný zážitek z dětství:

Byl ještě malý, když mu na rameno sedl ptáček a začal zpívat. Ve vytržení běžel za mámou a vyprávěl jí, co zažil. Maminka překvapeně řekla: "A já jsem si myslela, že se ti něco stalo," a vrátila se k rozhovoru se strýcem. "Babička byla zlá? Neměla ráda ptáčky?" ptá se jeho dcera. "Babička nebyla zlá, ptáčky měla ráda. Nebyla to její chyba, ale moje. Nedokázal jsem jí dobře vysvětlit, co jsem zažil. Nedokázal jsem jí říct o svých pocitech."

Každý máme právo na své pocity

Pokud v manželství nedokážeme mluvit o svých pocitech, ochuzujeme se o možnost vytvářet hezčí vztah. Vzájemné neporozumění pocitů manželů je častým zdrojem manželských konfliktů, zranění a nepřijetí.

Citový život je Bohem dána schopnost celistvě vnímat vše, co nás obklopuje. Tak jako nás našich pět smyslů informuje o vnějších věcech, tak nás naše pocity informují o našem vnitřním stavu, o reakci, kterou v nás vnější události vyvolaly.

V manželství jsme si vzájemně nejbližší osoby. Známe svůj citový život? Umíme spolu o svých pocitech mluvit? Dáváme manželovi, manželce poznat, co prožíváme, co cítíme? Zajímáme se, jaké pocity zažívá on, ona?

Všichni jsme rozdílní a na stejnou událost reagujeme každý odlišně. Za mémi pocity je mé vlastní nitro. Mám právo pocity cítit a prožívat tak, jak je pociťuji. Jeden nezkušený manžel při porodu říkal manželce: "Proč tak křičíš, to tě přece nemůže tak bolet!" Naopak, každý můžeme prožívat tutéž okolnost odlišně.

Pocit je vyvolán určitým podnětem nebo příčinou. Z pocitů vyplývá náš projev a počinání, které závisí na postoji, který máme k vzniklé situaci.

Pocity jsou morálně neutrální, vznikají nezávisle na naší vůli. Když je mé přání splněno, mám kladný pocit, když je nesplněné, následují pocity záporné. Ale neexistují pocity z mravního hlediska dobré a špatné. Nemám si vyčítat, co cítím, ale jsem zodpovědný za to, jakým způsobem oznamuji své pocity svému okolí. Potřebujeme se učit, jak své pocity projevovat a jak s nimi žít. Kladné pocity mohou být radost, poznání, pocity síly, svoboda, láska, vděčnost, vášně, nadšení, štěstí, pozitivní očekávání, víra, optimismus, naděje, spokojenost, sympatie, přátelství. Mezi negativní pocity patří například hněv, ublížení, strach, lítost, nuda, pesimismus, frustrace, podráždění, netrpělivost, únava, vyčerpanost, zklamání, pochybnosti, starosti, obavy, obviňování, ztráta odvahy, beznaděje, touha po pomstě, nenávisť, zuřivost, žárlivost, pocity ohrožení, pocity viny, pocit nehodnosti, smutek, deprese, zoufalství, bezmoc, osamělost, hanba, pýcha, tréma, odmítnutí.

Pokusme se ho pojmenovat

Každý si dokážeme představit situaci, kdy přicházíme domů se špatnou náladou. Jsme kritičtější k manželce, manželovi, ostřejší k dětem. Možná ani nevnímáme,

že se chováme nervózněji a neuvědomujeme si ani to, kde to má příčinu. Pokud postřehneme, že mou náladu ovlivňuje nějaký pocit, pokusme se ho pojmenovat.

Nepojmenovaný pocit je jako ledovec. Jen jedna desetina je nad vodou. Zbytek je pod hladinou a představuje hrozbu, do které náš partner může nic netušíc narazit. Neznáme směr pohybu ledovce, protože ho unášejí spodní proudy.

Zadržené neprojevené pocity se ukládají do podvědomí, ovlivňují naše reakce a najednou nekontrolovaně mohou vybuchnout. Partner se může divit, že proč přijde na maličkost najednou taková prudká reakce, ale za tím výbuchem je spousta neprojeveného pocitů. Náprava pak není jednoduchá.

Někoho nahromaděné neprojevené pocity změň tak, že začne jejich přetlak ventilovat jedovatými uštěpačnými poznámkami.

Když budeme říkat co cítíme včas a ve vhodné době, nestane se, že naše pocity narazí tak, že se už nebudeme poslouchat, jen se nekontrolovaně vzájemně obviňovat.

Dlouhodobé potlačování pocitů může vést i ke zdravotním problémům.

Ale, abychom jen nestrašili, odhalení svého citového života manželovi je darem, umožňuje skutečné sblížení. Manželka nepotřebuje najít se svými pocity u manžela jen útočiště, ale touží znát i jeho pocity. Když se v nich nevyzná, má "pocit", že žije s cizincem.

Muži obecně častěji tají své pocity. Chtějí mít klid. Ale ženy svou intuicí změnu chování vycítí a muži pak nedůvěřují. Pokud jsou pocity velmi bolestivé, zkusme je dát nejprve na papír.

Při vyjadřování pocitů je dobré řídit se radami pro správnou komunikaci.

Pravidla pro vyjadřování pocitů:

Uvědom si a pojmenuj svůj pocit, aby z něj mohlo vzniknout něco konstruktivního. Zjisti, z čehož vznikl a jak na tebe působí. Když to neuděláš, zůstane tento pocit neovladatelný.

Nezadržuj své pocity, nenechávej si je pro sebe. Vyjádři je brzy a ve vhodný čas. Tvůj partner ti bude lépe rozumět, můžete se k sobě přiblížit. Nedojde k srážce s ledovcem, k výbuchům, jedovatým poznámkám, které jsou nepříjemné pro vás oba!

Mluv v první osobě: "Já cítím, že..." Slovem "ty..." začíná obviňování a partnera automaticky staví do obrany. Nemusíš se za svůj pocit omlouvat, ale nesmíš jím útočit.

Uvědom si své neverbální vyjadřování. Mimikou a gesty vyjadřujeme více než slovy. Všiměj si obličejové reakce partnera, kdy už jdeš pro něj do citlivých věcí.

Ujistí partnera, že cílem není kárání, ale prosba o pomoc, o ošetření. Je to těžké. Znamená to odložit zbraně a vydat se napospas tomu druhému. Nezůstaň jen při negativních pocitech. Pokud otevřeš své pocity včas, nebude to taková exploze a dokážeš partnera ujistit, že ho stále miluješ, i když tvé negativní pocity pramení z jeho chování.

Pravidla pro poslouchání:

Nehodnoť partnerovy pocity. Zažeh myšlenky, že ten druhý to vnímá špatně. Jeho pocity vznikly ze skutečných příčin, nezlehčuj je. Neříkej: "To nic není... Tak to nemůžeš brát..."

Neraď a neřeš. Většinou ženy chtějí od partnera hlavně přijetí a ne rady. Pokud budou chtít radu, jistě o ni požádají.

Nepřeruš ten ten nepříjemný okamžik levnou omluvou ("Neměl jsem to raději říkat."), kterou to chceš rychle skoncovat. Neobhajuj se, nevysvětľuj. Jde o partnerovy pocity, i když je to těžké.

Zkus se vžít do partnerových pocitů, do jeho kůže. I když se ti zdá partnerův pocit nesmyslný, neopovrhuj ním. On ho může prožívat velmi intenzivně.

Buď trpělivý, vydrž vnitřní napětí a nejistotu. Nedívej na hodinky, na televizi, nebrblí. Dej partnerovi možnost, aby se osvobodil od nevyjádřených pocitů. Je to možná nepříjemný, ale vzácný okamžik.

Navrať porozumění. "Asi jsi skutečně cítil / a, že jsem na tebe nepříjemný / á", nebo: "Aha, chceš říct, že ses cítil / a odstrčený / á", "Rozumím, že to bylo pro tebe velmi ponižující". Ptej se: "Kdy ses tak ještě cítil / a?"

Ošetřuj pocity svého partnera. Je to individuální. Někdy stačí objetí, ale někdy je třeba delší "rehabilitace". Mluvme o ní s partnerem.

Učme se vyjadřovat hlavně pozitivní pocity. Pokud prožíváme radost, tak se s ní podělme. Pokud cítíme vděčnost, tak ji projevme. Pocity jsou jazykem naší duše.

Krásným projevem emocí je objetí. Vědci dělali výzkum a zjistili, že manželé, kteří před odchodem do práce obejmou a políbí svou manželku, žijí v průměru o 6 let déle a vydělávají v průměru o 20% více než ti, kteří tak nečiní.

Úkoly pro naše manželství:

Řekněme svému manželovi, manželce o chvílích velké radosti, ale i o chvílích největší bolesti. Při poslouchání buďme empatičtí a dejme najevo své pochopení.

Dopřejme si vzájemné objetí každý den.

(podle Slovo+)

Společně hledme na Krista

Svátek Obrácení svatého apoštola Pavla se tradičně spojuje s Týdnem modliteb za jednotu křesťanů. I dnes má k tomuto tématu co říci. Celkem samozřejmě nejen k němu. Nejzásadnější změna v životě svatého Pavla neztratila nic na své aktuálnosti. Lze se jí inspirovat pro ekumenismus, ale i pro osobní a společenský život.

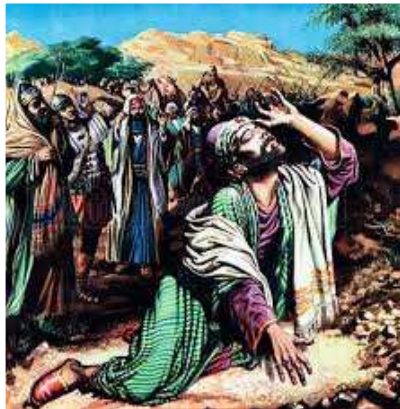
Z pronásledovatele se stal hlasatelem. Později dokonce sám pronásledován. Tento mimořádně talentovaný člověk své životní úsilí investoval do něčeho, o čem nabyt pevné přesvědčení, že je potřebné a správné. Chtěl očistit náboženství od přívrženců "Cesty", od následovníků Ježíše Krista, kteří – z pohledu jeho současníků – rozvraceli pořádek a ohrožovali základní pilíře společnosti. A dělal to velmi rozhodně.

Byl přesvědčen, dokud nepřišel zlom

Všechno mu bylo jasné. A v prostředí, ve kterém se pohyboval, mu dávali za pravdu. Nemýlí se, vždyť je vzdělaný, převyšuje druhé v nadání, má energie na rozdávání a v jeho záměrech se mu daří. Mnoho nasvědčovalo tomu, že první křesťany pronásledoval přímo s Božím požehnáním. A pak přišel zlom. Liturgická čtení 25. ledna nám připomínají jeho cestu do Damašku, kam cestoval s jediným úmyslem – pozavírat křesťany. Ztratil však zrak, zůstal

odkázán na pomoc druhých a najednou bylo zřejmé, že je všechno jinak. Vůbec nic nebylo tak, jak se domníval

Saul se ocitl v naprosté tmě. Teofanie, v níž se setkal s Kristem, když slyšel jeho hlas a ozářilo ho velké světlo, způsobila nejen to, že nemohl pokračovat v svých

záměrech. Zůstal neschopný i pro cokoliv jiného. Kdoví, co pro něj bylo těžší. To, že přišel o zrak, což jeho fyzický život obrátilo naruby, nebo to, že se mu rozsypal koncept přesvědčení, což zase vykojilo jeho duchovní život. Z jasného pohledu totální tma. V okamžiku na něj dolehlo fyzické i duševní utrpení – jedno víc zničující než druhé. A přece. Právě skrze toto všechno se zrodil nový člověk. Pavel. Svatý apoštol Pavel.

Bůh dokáže použít jakékoliv okolnosti. Je pozoruhodné, jak formuje člověka. Utrpení, které sám Šavel nejdříve druhým způsoboval, najednou z Božího dopuštění vstoupilo do jeho vlastního života. A stálo u zrodu nového povolání. Na vlastní kůži a ve vlastním nitru zakusil bolest. Nebylo to snadné, avšak léčivé. Až to ho přimělo zastavit se a uvažovat. Neudělal by to, kdyby měl jinou možnost. Jenže po události u Damašku mu vlastně nic jiného nezbývalo. Šavel právě v tichu získal příležitost slyšet a ve tmě vidět. I to, co předtím jeho sluchu a zraku zůstávalo skryté.

Někdy je třeba riskovat

Silný byl najednou slabý. Aby mohl načerpat skutečnou sílu. Ten, co viděl, byl najednou slepý. Aby uvnitř spatřil, co mu tak dlouho zbývalo skryté. To, o čem si myslel, že je schopen pojmut, se mu zcela vymklo. Dostal však pozvání, aby se sám nechal pojmut. Pravda, o níž byl přesvědčen, že ji vlastní, najednou nabyla jeho. Kristus, věčná Pravda, ovládl celé Šavlovo bytí a udělal ho novým člověkem.

Když pomyslím na situaci našeho duchovního i společenského života, v mnohém připomíná příběh svatého Pavla. I my dokážeme být přesvědčeni o vlastní, jasné pravdě. Umíme vyvrátit všechny rozpory, znemožnit oponenty. Rádi posloucháme ty, kteří naše názory chválí, a poučujeme ty, kteří jim protiřečí. Ba umíme si "podat" toho, kdo náš způsob uvažování, systém

a pořádek ohrožuje. Vymezujeme se a nálepkujeme, odmítáme a potlačujeme. Holedbáme se nastoleným pořádkem. Nejednou to trvá, ale pak přijde chvíle, když narazíme. Naše jistoty se rozsypou, sebevědomí klesne, zůstaneme bezradně stát. A začneme potřebovat pomoc druhých. Možná právě ty, které jsme označovali za nepřátele. Toto je nelehký, ale velmi cenný okamžik. Šavel musel přijmout pomoc od Ananiáše, a Ananiáš mu ji zase musel poskytnout. Ani jednomu se do toho nechtělo. Ananiáš dokonce polemizoval s Pánem a snažil se mu připomenout, aby si uvědomil, že Šavel je jeho nepřítel. Jenže Pán neustoupil, a pro Ananiáše i pro Pavla to byla největší lekce života. Riskovat pomoci protivníkovi. Riskovat a přijmout pomoc od protivníka. Oba, Šavel i Ananiáš, trpěli vnitřními obavami, různými formami obav. Šavel měl strach o židovské náboženství a kdesi hlouběji sám o sebe, Ananiáš měl strach o křesťanské věřící a kdesi hlouběji sám o sebe (srov. Sk 9,1-19).

Boží logika

Kristus jim nabídl lék. Zcela jiný, než oba očekávali. Chceš se přestat bát? Riskuj. Vystav se nebezpečí. Většímu, než tě sužovalo dosud. Pojď, a možná přijdeš úplně o všechno! Nebo získáš, o čem se ti nezdálo. Udělej dobře svému nepříteli. Přijmi od svého nepřitele pomoc. Jako by Bůh říkal: "Vy ze sebe děláte protivníky. Ale já vás chci oba!" Jistě, museli sami sebe překonat, přímo sami

sebe se vzdát, aby na to přistoupili. Naštěstí to dokázali. Neboť bez této proměny by celá událost dávno upadla v zapomnění. Šavel i Ananiáš riskovali všechno. Nepřehlédněte však, že i Bůh do této události vložil velmi mnoho. Stačí si uvědomit, že Kristus se po svém vzkříšení nezjevil svým odpůrcům. Nikde nečteme, že by šel do velerady,

k Herodovi nebo Pilátovi Pronásledovatelé si vybrali své místo a sami sebe odsoudili k tomu, že v rozhodující chvíli dějin promarnili neopakovatelnou

příležitost poznat a přijmout Mesiáše. Šavel, ačkoli odpůrce a pronásledovatel, dostal milost setkání se vzkříšeným Ježíšem. A právě tento dar, jedinečný a bezprecedentní, ho úplně změnil. Šavel si správně uvědomil a pochopil, že se mu dostalo nesmírné milosti. A jeho následující život, listy, uvažování i teologie jsou hluboce proniknuty konceptem Boží milosti, nezaslouženého daru, který člověk dostal díky Boží lásce.

Pavel i Ananiáš pochopili. Zřekli se strachu. I nepřátelství. Otevřeli se pro zkušenost, že jeden od druhého mohou získat. Přišli na to, že pokud svůj vlastní život nechají pojmout Kristem, budou-li ho poslouchat a na něj hledět, v něm a pro něj žít, pokud se pro něj vystaví zraněním a s ním budou trpět, nejenže se osvobodí a zachrání, ale objeví i skutečný lék na rány světa.

Následujme příklad

Připomeňme si to při sporech, hádkách a konfliktech, do kterých se dostáváme v naší současnosti. Pokud nás někdo přesvědčuje, že řešení spočívá v jejich eskalaci, v porážce a pošlapání druhého, dejme pozor. Jak v osobním, tak v společenském životě. Nedejme se strhnout těmi, kteří nás ženou proti sobě. Ať je to v otázkách, které souvisí s náboženstvím, či s kulturou, nebo s politikou. Jako příklad si vezměme jen kontext té první oblasti: dlouho jsme zápasili s přijetím klíče, podle kterého je třeba si všimnout toho, co nás spojuje a učít se jedni od druhých. Dlouhá období se dělal přesný opak. Zdůrazňovaly a prohlubovaly se vzájemné rozdíly. Publikovaly se seznamy důvodů, pro které se musíme od sebe distancovat. Jednotliví představitelé si nezůstali nic dlužni, když přišlo k vzájemným střetům. A tyto střety se s oblibou vyhledávaly. Jen velmi pomalu se tento způsob na mezinárodní úrovni začal v posledních desetiletích měnit. A pozitivní ovoce této změny je více než zřejmé. Na místních

úrovních však stále neutichly hlasy, kterým se více než snaha o spolupráci líbí kritika a útok. I v našem mediálním prostoru se rádi ukazují teologové, kteří celou svou agendu orientují proti. Nebudu konkrétně zohledňovat. Celkem postačí si všimnout, že někteří stále nepřijali nový klíč, klíč spolupráce. Pohodlněji se jim zachází s tím starým. S klíčem konfliktu, útočení, budování vlastního image na kritizování toho, co jiné církve, nebo i jiní

představitelé vlastní Církve dělají špatně. V každém vyjádření někoho napadnou, někomu za něco vynadají. Nevynechají příležitost, aby se tímto způsobem zviditelnili. Ačkoliv lze z opačné strany na jejich adresu taková vyjádření nepřicházejí. Tedy pokud přicházejí, není to dobré znamení. Odolejme pokušení dělat to samé. Brát do rukou tento "pohodlný klíč". Neboť jen posílíme podhoubí, které nás vrací zpět. Samozřejmě, je mnohem náročnější i riskantnější opustit tribalismus (= kmenové chápání společnosti. Je pro ně charakteristické, že lidé se dělí na dvě ostře oddělené skupiny, totiž na našince („my“) a cizí čili „oni“.). Nesbírají body z konfliktu, snažit se vidět v druhém nejdříve něco dobrého, případně si z toho dobrého dokonce vzít příklad. Získat schopnost to dobré ocenit. Neboť právě to je ve skutečnosti pokrokové. Bohužel nejednou právě ve duchovní představitelé, kteří se za pokládají pokrokové, postupují zcela zpátečnický. Neštítí se žít a těžit z konfliktu.

Společně hledět na Ježíše

Pokud toto nepřekonáme, nepokročíme. Právě naopak. Avšak zralost uschopňuje ke skutečné odvaze. Ne k odvaze útočit. K odvaze nevracet škrábance a nejitřit rány. Všichni děláme chyby. Jednotu však nezískáme tím, že si je budeme navzájem vykřikovat a shazovat se. Že budeme přilévat do sváru, i když jménem pravdy. Tedy zejména té své, vlastní, zdánlivě jasné pravdy. Samozřejmě, nejde to ani tak, že bychom pravdu opustili, zřekli se jí, a zkoušeli ji rozředit, aby vyhovovala každému. Ne. Jednotu získáme jedině tak, že se bude-

me snažit společně hledět na Krista. Že se jím dáme pojmout. Že svůj život, smýšlení i chování co nejvíce orientujeme na něj, do něj se ponoříme, jím necháme proniknout. Neboť v něm není nenávisti, sporu ani konfliktu. Boho-člověk, který v sobě spojil z lidského pohledu nespojitelné, je jedinou skutečnou odpovědí na naše rozdělení.

Osobní, a v konečném důsledku i společenské. Duchovní, a nakonec i politické. "A jeho milost nebyla ve mně marná" (1 Kor 15,10). Tak píše svatý Pavel v závěru prvního listu Korint'ánům mnoho let po svém obrácení. S pokorou říká, že je nejmenší z apoštolů. "Já nejsem hoden nazývat se apoštolem, protože jsem pronásledoval Boží církev" (1 Kor 15,10). Ale setkání s Kristem a přijetí Boží milosti všechno změnilo. Tato milost nepřestává působit ani dnes. I dnes dokáže

všechno změnit. Nebojme se proto riskovat. Nebojme se přijmout utrpení. Vzdát se sebe a otevřít se pro Boží milost. Ani v našich životech, zcela určitě nebude marná. Udělá nás novými lidmi

(podle KN)

Prosba o všední den

Antoine de Saint-Exupéry

Neprosím o zázrak, Pane, ale o sílu pro všední život.

Nauč mě umění malých kroků.

Učiň mě hledajícím a nalézajícím,
učiň mě sebejistým v pravý čas.

Obdař mě jemnocitem,
abych dokázal odlišit prvořadé od druhořadého.

Prosím o disciplínu,
abych jen tak neproklouzl životem
a rozumně si rozdělil své dny, abych neprospal záblesky světla a vrcholy
a abych aspoň tu a tam našel čas na umělecký zážitek.

Dovol mi přesvědčit se o tom,
snít o minulosti či budoucnosti mi nepomůže.

Pomoz mi co nejlépe zvládnout to, co je nejbližší,
pomoz mi pokládat právě prožívanou hodinu za nejdůležitější.

Chraň mě před naivní vírou,
že v životě musí jít všechno hladce.

Daruj mi střízlivé poznání, že těžkosti, porážky,
neúspěchy a zklamání jsou přirozenou součástí života,
že díky jim rosteme a dozráváme.

Připomínej mi,
že srdce se často staví proti rozumu.

Pošli mi v pravou chvíli někoho,
kdo má odvahu říci mi pravdu s láskou.
Chléb každodenní dej mi pro tělo i duši,
projev Tvé lásky, přátelské echo, a aspoň tu a tam náznak,
že budu užitečný.

Vím, že mnoho problémů se řeší neděláním.
Dej, abych dokázal čekat.

Ať vždycky nechám Tebe i ostatní dohovořit.
To nejdůležitější si člověk neříká sám,
to nejdůležitější mu bývá řečeno.

Ty víš, jak velmi potřebujeme přátelství.
Dej, abych dorostl této nejkrásnější, nejtěžší, nejriskantnější a nejněžnější
záležitosti života.

Vnukni mi pravou chvíli a pravé místo,
kde mohu zanechat balíček dobra,
slovy či beze slov.

Chraň mě před strachem,
že bych mohl promarnit svůj život.

Nedávej mi to, co si přeji,
ale to, co potřebuji.

Nauč mě umění malých kroků.

Prožíváme hloubku tajemství Eucharistie

Mše svatá zpřítomňuje Kristovu jedinečnou oběť. Je důležité, aby věřící byl duchovně disponován k jejímu prožívání. Procítění chvíle proměňování a přijetí Svátosti oltářní mají formovat hloubku vztahu s Bohem.

Vážená redakce,

chtěl bych vědět, co mám v duchu říkat, nebo jako prožívat okamžik při pozdvihování. A druhá část mé otázky směřuje k vysvětlení rozdílu mezi duchovním a svátostným svatým přijímáním.

Martin

Milý Martine,

Ve všeobecných směrnicích Římského misálu se u eucharistické modlitby v článku 78 uvádí: "Nyní začíná střed a vrchol celého slavení Eucharistie, totiž vlastní eucharistická modlitba, tj. modlitba díkůvzdání a posvěcení. Kněz vybízí lid, aby pozvedl srdce k Pánu modlitbou s díkůčiněním, a zahrnuje všechny do této modlitby, kterou vysílá jménem celého shromáždění skrze Ježíše Krista v Duchu Svatém k Bohu Otcí. Smyslem této modlitby je spojení celého shromáždění věřících s Kristem ve vyznávání velikých činů Božích a v podání oběti. Eucharistická modlitba vyžaduje, aby jí všichni naslouchali s úctou a mlčky."

Dále v článku 150 a 151 se uvádí: "Krátce před proměňováním může přísluhující upozornit věřící zazvoněním. Po proměňování, když kněz řekne: Tajemství víry, lid pokračuje aklamací a použije jeden z předepsaných textů." Při pozdvihování se nepředepisuje žádná modlitba. Je třeba vnímavě kontempletovat slova kněze.

Co se týče svátého přijímání v Missale Romanum, článek 5 říká: "Slavení Eucharistie je úkonem celé Církve. Boží lid je povolán, aby Bohu předkládal

prosby celé lidské rodiny. Za tajemství spásy vzdává díky Kristu, když přináší jeho oběť. Konečně přijímáním Kristova těla a krve se stmeluje v jedno. Ježíšova výzva – vezměte a jezte; vezměte a pijte – jasně říká, aby všichni přítomní křesťané svátostně přijímali Kristovo tělo a krev (srov. Mt 26,26-28). To je příkaz. Přijímáním se proměňují v Krista. Proto byla ustanovena Eucharistie. Pokud má někdo nějakou překážku, aby přistoupil k svatému přijímání, má vzbudit v srdci alespoň touhu spojit se s Pánem Ježíšem s tím úmyslem, že až pomine překážka, přijme Ježíše ve svatém přijímání s ostatními křesťany. To je duchovní svaté přijímání. Z uvedeného jasně vyplývá, že svátostně přijímání má přednost před duchovním.

(podle KN)

Lítost je u svátosti smíření důležitá

Musíme začít od toho, co je nejdůležitější. Určitě to nejsou dějiny rozvoje vnější podoby svátosti smíření ani příprava na svatou zpověď, ba ani samotné vyznání, ale jediné lítost.

Vážená redakce,

jak je to s dokonalou lítostí u svátosti smíření? Stává se, že člověk chce litovat, ale nedokáže ji upřímně vzbudit; a pokud to udělá, cítí, že je to formální. Je pak svatá zpověď platná?

Kateřina

Milá Kateřino,

někdy slyšíme: nemám v sobě lítost, protože se dopouštím mnoha hříchů, dokonce i těžkých, a při zpovědi nic nepocítuji. Dnes se v mnoha životních situacích často řídíme pravidlem "jak to cítím". Jenže lítost je něco zcela jiného. V podstatě nespočívá v citovém zážitku. Ano, je dobré, pokud pocítím smutek a bolest proto, že jsem se dopustil špatného. To pomáhá, usnadňuje zpovídání se.

Pozor na nedorozumění

Lítost není psychoanalytickým vědomím provinění. Ačkoli se to může zdát staromódní, v současné teologii jsem nenašel přesnější definici lítosti, než je definice Tridentského koncilu: "Lítost, které patří první místo v úkonech penitenta (toho, kdo se zpovídá), je bolest a odpor duše vůči hříchu, ve spojení s rozhodnutím v budoucnu se hříchu varovat." V takové lítosti je nejen úsilí nehřešit, ale i odpor duše vůči hříchu, tedy rozhodnutí žít jinak, nově, aby hřích neměl v mém životě tutéž možnost. Dá se říci, že ne city, ale rozhodnutí vůle znamená nenávisť k předešlému způsobu života. Bolest duše nad spáchaným hříchem je duchovní povahy, ačkoli se může projevit v celé psychice člověka a hledat i nějaké vnější vyjádření. Rozhodnutí polepšit se je úkon vůle nasměrovaný do budoucnosti a logicky vyplývá z mravního postoje ke spáchaným hříchům. K tomu zve Bůh už ústy proroka Ezechiela: "Oprost' se tedy od všech svých nevěrností, jichž jste se dopustili vůči mně, a utvořte si nové srdce a nového ducha." (Ez 18,31). O pocitech kajícíka mluví také král David. Zná svou nepravost, ví, že zlem se odvrátil od Boha, že ho urazil, ale ví i to, že Bůh ho může vnitřně proměnit. Sám má ochotu napravit se, a nejen to, chce i druhé učit cestě, která vede k Bohu (srov. Ž 51).

Motiv lítosti

V náboženském životě kajícíka se objevují různé motivy lítosti. Může to být motiv lásky (jako u svaté Marie Magdalény, u svatého Augustina), tehdy jde o dokonalou lítost. Na hříšníka dost často působí i jiné pohnutky lítosti, jako je strach před Božím trestem, úsilí získat vnitřní pokoj, uvědomění si nevděčnosti vůči Bohu a mnoho jiných, zde hovoříme o méně dokonalé lítosti. Podstata lítosti není v zážitku, ale v uvědomění si, jakým hrozným duševním i tělesným utrpením pro Krista byl a je každý můj těžký hřích. Vždyť zavinil smrt Bohočlověka. Skutečná bolest není jen suchým úkonem vůle, ale je bolestí srdce, neboť jsme syntézou ducha a těla.

Motivem lítosti povrchních a duchovně nevyzrálých lidí je strach. Strach z pekla sice není nejušlechtlejším motivem, ale je postačující, aby vznikla lítost. Tehdy mluví teologie o méně dokonalé lítosti, která stačí na účinné přijetí svátosti

smíření. Ale i v ní musí být alespoň počátek lásky. Pokud někdo chápe, že peklo je především věčná samota bez Boha, tedy odmítnutí přátelství s Kristem, není myslitelné, aby lítost vzniklá ze strachu z takové vize v sobě neměla i prvky počáteční lásky. K odpuštění těžkých hříchů mimo zpověď je třeba velké umění. Je totiž potřebná dokonalá lítost. Bohužel nemáme žádné měřítko k určení, kdy překročíme hranice mezi dokonalou a nedokonalou lítostí. U zpovědi vím jednoznačně, že když lituji, byť jen ze strachu před důsledky hříchu, vnitřní svátostnou mocí nastává jakostní proměna mé nedokonalé motivace. Odpuštění hříchů se podobá znovuzískání narušeného přátelství. Bůh, vida dokonalou lásku hříšníka a lítost, která se tím rodí, odpouští okamžitě, ještě před přijetím svátosti.

Nesmíme zapomínat, že v úkonu lítosti je zahrnuta touha přijmout svátost smíření, která je z Kristova rozhodnutí vnějším účinným znakem odpuštění hříchů. Ježíš Kristus učí o účincích lásky obecně: "Kdo mě miluje, toho bude milovat můj Otec a také já ho budu milovat a dám se mu poznat. Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek." (Jn 14,21.23). Navázání přátelství s Bohem, které člověk hříchem ztrácí, není možné bez lásky a milosrdenství. Konečně, ani přátelství s Bohem, jako každé přátelství, se neopírá o spravedlnost. Proto ani hříšník nemůže požadovat, aby ho jeho lítost, i kdyby byla jakkoli dokonalá, smířila s Bohem, tedy aby ho vnitřně obnovila. Zde se musí dostat ke slovu přátelská aktivita Boha, který dá duši hříšníka nadpřirozené dobro, které člověk vlastními silami nemůže získat.

(podle KN)

Louis Braille

Francouzský učitel a vynálezce slepeckého písma se narodil 4. ledna 1809 a zemřel 6. ledna 1852.

Devatenácté století přineslo řadu zajímavých vynálezů, které slouží lidstvu až dodnes. Najdou se však mezi nimi i takové, které pomáhají jen určité skupině lidí, ale jejich význam je o to větší. Vynalezení písma, které by dokázali číst i nevidomí, znamenalo pro osoby postižené tímto handicapem zásadní posun

v jejich socializaci. Louis Braille, autor slepeckého písma, se již od mladého věku, když při nehodě v otcově dílně přišel o zrak, snažil pomocí hmatu poznávat okolní svět. Studium absolvoval v Národním ústavu pro mladé slepce v Paříži a patřil mezi nejlepší a nejchytřejší žáky. Mladý Braille vynikal inteligencí, zručností, svými vědomostmi převyšoval ostatní spolužáky, a proto pomáhal při jejich výuce. Později se v pařížském ústavu stal i učitelem. Na své živobytí si vydělával hrou na varhany v místních kostelech. Zároveň v něm přetrvávala touha poznávat nové věci. Jeho hendikep mu však bránil v poznávání literatury. Čtení knih s vystouplými písmeny bylo velmi pomalé a navíc koupě takových speciálních svazků byla nákladná.

Louis Braille se proto rozhodl proces čtení urychlit. Při tvorbě systému bodového písma se inspiroval vynálezem francouzské armády, která používala pro přenos zpráv abecedu vystouplými tečkami a čárkami. Tento způsob se ukázal jako rychlejší, ale na jednu stranu se vešlo pouze několik vět.

A	B	C	D	E	F	G
⠁	⠃	⠉	⠑	⠅	⠋	⠗
H	I	J	K	L	M	N
⠈	⠄	⠊	⠓	⠌	⠍	⠎
O	P	Q	R	S	T	U
⠏	⠕	⠖	⠚	⠞	⠟	⠜
V	W	X	Y	Z		
⠔	⠞	⠘	⠞	⠚		

Základem Braillova písma se stalo šest bodů, které svými různými pozicemi vytvářely typický znak pro každé písmeno abecedy. Braille svůj objev prezentoval v roce 1825 a od té doby prošel několika úpravami. Samotný autor vydal v roce 1835 druhou upravenou verzi abecedy, která se používá dodnes. Vedle práce v ústavu a tvorbě slepeckého písma se však u Louise Brailly začaly projevovat příznaky tuberkulózy. Nemoc ho natolik omezovala, že musel skončit s vyučováním a v důsledku

nedostatečné léčby začátkem roku 1852 zemřel. Význam jeho díla však přerostl dobu a v současnosti používají systém bodového písma lidé na celém světě. V roce 2009 při příležitosti dvoustého výročí narození Louise Brailly vydala vatikánska pošta známku, na které byl použitý Braillov bodový systém pro nevidomé. Společnost si jeho přínos připomíná každoročně 4. ledna, kdy se Braille narodil.

(podle KN)

Biblické drobečky

**Slovní spojení, která se z Bible dostala
do našeho jazyka**

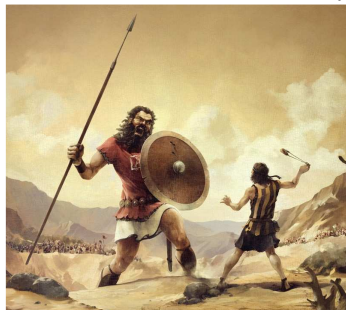
Goliáš

Jinou zajímavou postavou, se kterou se setká-
váme v Písmu, je Filištínský bojovník Goliáš.
V přeneseném slova smyslu může být označením pro lidi, kteří se vyznačují
mohutnou postavou nebo velkou silou.

Kdo byl Goliáš? Filištínský bojovník "vysoký šest loktů a jednu píd" (1 Sam 17,4), který tupil Izraelity svou vyzývavou ironií a posměchem. Až přišel izraelský mladík David, který se nebál jít s ním bojovat.

A jaký byl vlastně Goliáš? Vynikal nejen svou mohutnou postavou, ale i fyzickou silou. Izraelský pastýř David se vůči němu postavil ve jménu Boha Izraele. Davidův zápas s Goliášem měl náboženský podtext, neboť byl střetem víry Izraele s vírou Pelištejců: Ale David Pelištejci odpověděl: „Ty jdeš proti mně s mečem, kopím a oštěpem, já však jdu proti tobě ve jménu Hospodina zástupů, Boha izraelských řad, kterého jsi potupil. Ještě dnes mi tě Hospodin vydá do rukou. Zabijí tě a srazím ti hlavu. Ještě dnes vydám mrtvolu z pelištejského tábora nebeskému ptactvu a zemské zvěři. Celý svět pozná, že při Izraeli stojí Bůh. A celé toto shromáždění pozná, že Hospodin nezachraňuje mečem a kopím. Vždyť boj je Hospodinův. On vás vydá do našich rukou.“ (1 Sam 17,45-47).

Obr Goliáš nemusí mít vždy převahu nad mladíkem Davidem, který k němu přistupuje naplněný Boží silou.

David a Goliáš se stali symbolem zápasu dvou nerovných soupeřů, kteří se nápadně liší postavou i silou. Jeden je špunt a slabý, ale odvážný a chytrý, druhý je mnohem větší a silnější, ale chvástavý a těžkopádný. Přesto vyhraje ten, který je chytřejší, strážlivější a skromnější, ne ten, který je fyzicky zdatnější, ale ve své pýše a nadutosti ztratil soudnost a ostražitost.

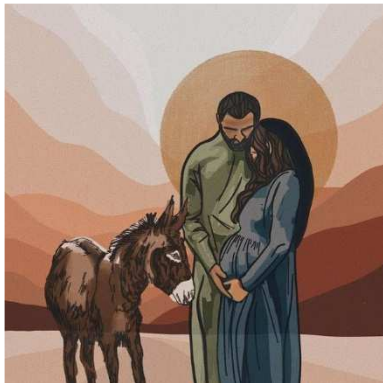
(podle Růžencec)

Patris corde

Apoštolský list u příležitosti 150. výročí vyhlášení svatého Josefa za Ochránce všeobecné církve

Patris corde – otcovským srdcem Josef miloval Ježíše, který je ve všech čtyřech evangeliích nazýván »synem Josefovým«¹.

Dva evangelisté, Matouš a Lukáš, kteří jej zmiňují, o něm nemluví mnoho, ale přece jen dost, aby bylo možné pochopit, jakým byl otcem a jaké poslání mu svěřila Prozřetelnost.

Víme, že byl obyčejným tesařem (Mk 13,55), který byl zasnouben s Pannou Marií (srov. Mt 1,18; Lk 1,27); »spravedlivým mužem« (Mt 1,19), jenž byl stále připraven plnit Boží vůli, vyjádřenou v Božím Zákonu (srov. Lk 2,22.27.39) a ve čtyřech snech (Mt 1,20; 2,13.19.22). Po dlouhé a úmorné cestě z Nazareta do Betléma, spatřil Mesiáše, který se narodil ve stáji, protože jinde »pro ně nebylo místo« (Lk 2,7). Byl svědkem toho, jak se Mesiáši klaněli pastýři (srov. Lk 2,8-20) a mudrci (srov. Mt 2,1-12), kteří reprezentovali lid Izraele i pohanské národy.

Měl odvahu ujmout se zákonného otcovství Ježíše, jemuž dal jméno zjevené andělem: »dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů« (Mt 1,21). Jak známo, pojmenovat někoho nebo něco znamenalo ve starověku stát se jejich vlastníkem, podobně jako Adam v knize Geneze (srov. Gn 2,19-20).

V chrámu, čtyřicet dní po Ježíšově narození, představil Josef spolu s Marií Dítě Pánu a s údivem vyslechl prorocství, které pronesl Simeon o Ježíšovi a Marii (srov. Lk 2,22-35). Aby ochránil Ježíše, přebýval v Egyptě jako cizinec (srov. Mt 2,13-18). Po návratu do vlasti se usadil ve skrytu neznámé obce Nazaret v Galileji – odkud, jak se říkalo, »nepovstane žádný prorok« a »nemůže vzejít nic dobrého« (srov. Jan 7,52; 1,46) – daleko od Betléma, svého rodného města, i od Jeruzaléma, kde stál chrám. Když se během poutě do Jeruzaléma ztratil dvanáctiletý Ježíš, hledal ho Josef v úzkosti spolu s Marií a našel právě v chrámu, kde rozmlouval s učiteli Zákona (srov. Lk 2,41-50).

Po Marii, Matce Boží, nemá žádný světec v papežském magisteriu tolik prostoru jako Josef, její Snoubenec. Moji předchůdci hlouběji pronikli do poselství, které v těch několika větách podává evangelium, aby více zdůraznili jeho ústřední roli v dějinách spásy. Blahoslavený Pius IX. jej prohlásil za „Ochránce katolické církve“², ctihodný Pius XII. jej představil jako „Patrona dělníků“³ a svatý Jan Pavel II. jako „Ochránce Vykupitele“⁴. Lidé se mu svěřují jako „patronovi šťastné smrti“⁵.

Ke 150. výročí jeho vyhlášení za Ochránce katolické církve bl. Piem IX. (8. prosince 1870), bych se s vámi rád podělil několika reflexemi o této nezvyklé postavě, která je tak blízká lidské situaci každého z nás, aby – jak říká Ježíš – »ústa mluvila to, čeho je srdce plné« (srov. Mt 12,34). Tato touha narůstala během uplynulých měsíců pandemie, kdy uprostřed krize, jež nás postihuje, můžeme zakoušet, že „naše životy jsou spřádány a neseny obyčejnými lidmi, kteří jsou obvykle opomíjeni a nevyskytují se na titulních stranách novin a časopisů, ani na velkých přehlídkách nejnovějších show, ale nepochybně dnes píší rozhodující události našich dějin: lékaři, ošetřovatelé a ošetřovatelky, zaměstnanci supermarketů, uklízečky, pečovatelky, dopravci, pořádkové síly, dobrovolníci, kněží, řeholnice a mnoho a mnoho dalších, kteří pochopili, že nikdo se nezachrání sám. [...] Kolik jen lidí denně prokazuje trpělivost a dodává naději, snaží se nerozsévat paniku, nýbrž sdílenou odpovědnost. Kolik otců, matek, prarodičů a učitelů ukazuje našim dětem nepatrnými všedními gesty, jak čelit a překonat krizi novým uzpůsobením zvyklostí, pozvednutím zraku a podnětem k modlitbě. Kolik lidí se modlí, obětuje a přimlouvá za dobro všech“⁶. Všichni mohou ve svatém Josefovi, nepovšimnutém muži, všedním, diskrétním a skrytém člověku nalézt přímluvce, pomocníka a průvodce těžkými časy. Svatý Josef nám připomíná, že všichni ti, kdo se zdánlivě skrývají nebo jsou v „druhé linii“, mají výjimečně činný podíl na dějinách spásy. Jim všem patří uznání a vděčnost.

Milovaný otec

Velikost svatého Josefa spočívá v tom, že byl Mariiným snoubencem a Ježíšovým otcem. Stal se tak „služebníkem všeobecného záměru spásy“, jak říká sv. Jan Zlatoústý⁷.

Svatý Pavel VI. podotýká, že jeho otcovství se konkrétně vyjadřovalo tím, že „učinil ze svého života službu, obětoval ho mysteriu vtělení a souvisejícímu vykupitelskému poslání, použil moc, která mu patřila podle Zákona ve Svaté Rodině, aby cele odevzdal sebe, svůj život a svoji práci, přetvořil svoje lidské

povolání k rodinné lásce v nadlidskou oběť sebe, svého srdce a všech schopností, v lásku danou do služeb Mesiáše, vyrůstajícímu v jeho domě⁸.

Vzhledem k této roli v dějinách spásy je sv. Josef otcem, jehož křesťanský lid vždycky miloval, o čemž svědčí fakt, že je mu na celém světě zasvěceno mnoho kostelů; četné řeholní instituty, bratrstva a církevní uskupení se jím inspirují a nosí jeho jméno, že se od věků k jeho cti slouží různé pobožnosti. Mnoho svatých bylo jeho horoucími ctiteli, mezi nimiž sv. Terezie z Avily, která si jej zvolila za svého přímluvce a prostředníka, často mu svěřovala sebe a dostávala všechny milosti, o něž prosila, a na základě svojí zkušenosti pak k této pobožnosti vybízela druhé.⁹

V každé knížce pobožností lze nalézt nějakou modlitbu ke sv. Josefovi. Zvláště výzvu, která je mu adresována každou středu, a po celý měsíc březen, který je mu tradičně zasvěcen.¹⁰

Důvěru lidu ke sv. Josefovi shrnuje výraz: „Ite ad Ioseph, který spadá do doby hladu v Egyptě, kdy lidé žádali chléb od faraóna, který jim odpověděl: »Jděte k Josefovi. Co on řekne, udělejte« (Gn 41,55). Jednalo se o Josefa, Jakubova syna, kterého bratři ze žárlivosti prodali (srov. Gn 37,11-28) a který se podle biblického příběhu stal správcem Egypta (srov. Gn 41,41-44).

Jako potomek Davidův (srov. Mt 1,16-20), z jehož rodu se měl narodit Ježíš, podle příslibu daného Davidovi skrze proroka Nátana (srov. 2 Sam 7), a jako snoubenec Marie z Nazaretu, je svatý Josef spojnicí mezi Starým a Novým zákonem.

Citlivý otec

Josef viděl, jak Ježíš den ze dne prospíval »moudrostí, věkem a oblibou u Boha i u lidí« (Lk 2,52). Stejně jako jednal Pán s Izraelem, také on jej »učil chodit, bral na svá ramena, byl otcem, který zdvihá dítě ke svým tvářím a skláněl se k němu, aby mu dal najíst« (Oz 11,3-4).

Ježíš v Josefovi cítil Boží něhu: »jako se smilovává otec nad syny, tak se smilovává Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí« (Žl 103,13).

Josef jistě slyšel, jak v synagoze během modlitby znějí slova žalmů o tom, že Bůh Izraele je Bohem slitovným¹¹, dobrým vůči všem a »soucit má se všemi svými tvory« (Žl 145,9).

Dějiny spásy se naplňují „v naději, bez naděje“ (srov. Řím 4,18) a navzdory našim slabostem. Příliš často si myslíme, že Bůh staví pouze na tom, co je v nás

dobré a vítězné, zatímco značná většina Jeho plánů se uskutečňuje přes naše slabosti a mimo ně. Pavel říká: »Abych se pro vznešenost těch zjevení nepýšnil, byl mi dán do těla osten, posel to satanův, aby mě bil do tváře. To proto, aby se mě nezmočňovala pýcha. Kvůli tomu jsem třikrát prosil Pána, aby mě toho zbavil. Ale on mi řekl: „Stačí ti moje milost, protože síla se tím zřejměji projeví ve slabosti“« (2 Kor 12,7-9).

Pokud je perspektiva ekonomie spásy taková, musíme se naučit akceptovat svoji slabost hlubokým jmnocitem.¹²

Zlý způsobuje, že svoji křehkost posuzujeme negativně, zatímco Duch ji slitovně vynáší na denní světlo. Toho, co je v nás křehké, je nejlépe se dotýkat něžně. Ukazování prstem a soud, který vynášíme nad druhými, jsou velmi často znamením naší neschopnosti akceptovat vlastní slabost a křehkost. Pouze něha nás ochrání před vlivem žalobníka (srov. Zj 12,10). Proto je důležité setkání s Božím milosrdenstvím, zejména ve svátosti smíření, zkušeností pravdy a laskavosti. Paradoxně nám může povědět pravdu i Zlý, ale činí tak, aby nás zahrnul. Víme však, že Pravda, která je od Boha, nás nezavrhuje, nýbrž akceptuje, objímá, podpírá a odpouští nám. Pravda se nám vždycky ukazuje jako milosrdný Otec z podobenství (Lk 15,11-32): vychází nám vstříc, vrací důstojnost, staví znovu na nohy a strojí nám hostinu s odůvodněním: »tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen« (v.24).

Rovněž Josefovým nepokojem prostupuje Boží vůle, dějiny a plán. Takto nás Josef učí, že mít víru v Boha znamená také věřit, že Bůh může působit i přes naše obavy, naše chyby a naše slabosti. Učí nás také, že uprostřed životních bouří nemusíme mít strach svěřovat kormidlo naší lodi Bohu. Někdy bychom chtěli mít všechno pod kontrolou, avšak Bůh má vždycky širší rozhled.

Poslušný otec

Analogicky k tomu, jak Bůh jednal s Marií, když jí zjevil Svůj plán spásy, zjevil také Josefovi Svoje plány; a učinil tak prostřednictvím snů, které jsou v Bibli, jakož i u všech starobylých národů považovány za prostředky, kterými vyjevuje Bůh svoji vůli.¹³

Josefa velice trápí nepochopitelné Mariino těhotenství: nechce ji »vydat pohaně«¹⁴ a rozhodne se »tajně se s ní rozejít« (Mt 1,19). V prvním snu mu anděl pomáhá vyřešit jeho obrovské dilema: »Neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů« (Mt 1,20-21). Jeho odpověď

byla okamžitá: »Když se probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal« (Mt 1,24). Poslušností svoje drama překonal a zachránil Marii.

V druhém snu anděl Josefovi přikazuje: »Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu. Herodes totiž bude po dítěti pátrat, aby ho zahubil« (Mt 2,13). Josef neváhal a poslechl, nekladl si otázky stran těžkostí, ve kterých se ocitl: »Vstal, vzal v noci dítě i jeho matku, odebral se do Egypta a byl tam až do Herodovy smrti« (Mt 2,14-15).

V Egyptě Josef s důvěrou a trpělivostí čekal na andělem slíbenou pobídku k návratu do vlasti. Jakmile jej božský posel ve třetím snu informoval o smrti těch, kteří usilovali dítěti o život, a vybídl jej, aby vstal, vzal dítě i jeho matku a vrátil se do izraelské země (srov. Mt 2,19-20). Znovu bez váhání poslechne: »Vstal, vzal dítě i jeho matku a odebral se od izraelské země« (Mt 2,21).

Avšak během zpáteční cesty, »když uslyšel, že je v Judsku místo svého otce Heroda králem Archelaus, bál se tam jít a podle podle pokynu ve snu se odebral na území galilejské. Šel tedy a usadil se v městě, které se jmenuje Nazaret« (Mt 2,22-23).

Evangelista Lukáš zdůraznil zvláště fakt, že Ježíšovi rodiče dbali na všechny předpisy Zákona: obřad Ježíšovy obřízky, Mariina očišťování po porodu a zasvěcení prvorozeného Pánu (srov. Lk 2,21-24).¹⁵

V každé okolnosti svého života dokázal Josef vyslovit svoje „fiat – staň se“, jako Maria při Zvěstování a Ježíš v Getsemanech.

Josef jako hlava rodiny učil Ježíše být poslušný rodičům (srov. Lk 2,51) podle Božího přikázání (srov. Ex 20,12).

Ve skrytu Nazareta, v Josefově škole se Ježíš učil plnit Otcovu vůli. Tato vůle se mu stala každodenním pokrmem (srov. Jan 4,34). I v té nejtěžší chvíli svého života v Getsemanech raději plnil Otcovu vůli, nikoli svou vlastní¹⁶ a »stal se poslušným až k smrti [...] k smrti na kříži« (Flp 2,8). Proto autor listu Židům vyvozuje, že se Ježíš »naučil svým utrpením poslušnosti« (Žid 5,8).

Ze všech těchto událostí plyne, že „Bůh povolal svatého Josefa, aby přímo sloužil osobě i poslání Ježíše vykonáváním svého otcovství: právě tímto způsobem Josef spolupracoval v plnosti času na velkém tajemství vykoupení a byl vpravdě služebníkem spásy.“¹⁷

Prívětivý otec

Josef přijímá Marii bez předběžných podmínek. Důvěřuje andělovým slovům: „Ušlechtilost jeho srdce umožňuje, aby podrobil lásce všechno, co se naučil ze Zákona; a dnes, v tomto světě, kdy je psychologické, verbální i fyzické násilí páchané na ženě evidentní, se Josef prezentuje jako postava uctivého, delikátního muže, který, ač nemá všechny informace, rozhoduje se pro dobré jméno, důstojnost a život Marie. A ve své pochybnosti o tom, jak nejlépe si počínat, mu Bůh osvětlením jeho úsudku pomáhá volit“.¹⁸

Častokrát dochází v našem životě k událostem, jejichž smysl nechápeme. Naše první reakce je často zklamání a vzpoura. Josef nechává svoje úsudky stranou, aby dal prostor tomu, co se děje, jakkoli to vypadá tajemně, akceptuje to, přebírá do své zodpovědnosti a směřuje se svým životním údělem. Pokud nepřijmeme svůj životní úděl, nedokážeme kráčet dál, protože budeme vždycky v zajetí svých očekávání a následných zklamání.

Duchovní život, který nám představuje Josef, není cestou, která vysvětluje, nýbrž cestou, která akceptuje. Pouze na základě tohoto přijetí, tohoto smíření je možné vytušit také velkolepost dějin a jejich hlubší smysl. Je to jako ozvěna zanícených slov, jimiž Job odpověděl manželce, která jej ponoukala, aby se vzbouřil proti veškerému zlu, které jej potkalo: »Přijímáme-li štěstí jako dar od Boha, nemáme stejně přijmout i neštěstí?« (Job 2,10).

Josef neupadá do trpné rezignace, nýbrž odvážně a statečně se nasazuje. Přijetí je způsob, kterým se v našem životě projevuje dar statečnosti, pocházející od Ducha svatého. Jedině Pán nás může obdarovat silou přijímat život takový, jaký je, a dávat prostor také rozporným, nečekaným a neútešným aspektům existence.

Ježíšův příchod mezi nás je darem Otce, aby se každý tělesně smířil se svým údělem, i když jej plně nechápe.

Jako Bůh řekl našemu Světcí: »Josefe, synu Davidův, neboj se« (Mt 1,20), patrně opakuje také nám: „Nebojte se!“. Je třeba odložit vztek i zklamání a dát – nikoli světskou útrpností, nýbrž doufající statečností – prostor tomu, co jsme nevolili a přece existuje. Takovýto způsob akceptace života nás uvádí do hlubšího smyslu. Život každého z nás se může zázračně obrodit, najdeme-li odvahu jej žít podle toho, co nám ukazuje evangelium. A nezáleží na tom, zda se všechno zvrtilo špatně a zda už je něco nevratné. Bůh může dát rozkvést

květům mezi kameny. A třebaže nám naše svědomí něco vyčítá, Bůh »ví všechno dokonaleji a lépe než naše svědomí« (1 Jan 3,20).

Opět se vrací křesťanský realismus, který nezahazuje nic z toho, co je. Skutečnost ve svojí tajemné nezvratnosti a složitosti je nositelkou smyslu existence v jejích světlých i stinných stránkách. Proto apoštol Pavel praví: »Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému« (Řím 8,28). A svatý Augustin dodává: „i to, co se nazývá zlem (etiam illud quod malum dicitur)“.¹⁹ V této plné perspektivě dává víra smysl každé události, veselé i smutné.

Daleko ať je od nás, myslet si, že věřit znamená nacházet snadno utěšná řešení. Víra, kterou nás učí Kristus, je ta, kterou vidíme u svatého Josefa, který nehledal zkratky, nýbrž otevřeně čelil tomu, co jej potkává a přijímal za to odpovědnost. Josef nás svojí akceptací zve, abychom akceptovali druhé, bez exkluze, takové, jakými jsou, a měli náklonnost ke slabým, protože Bůh volí to, co je slabé (srov. 1 Kor 1,27), je »otec sirotků, ochránce vdov« a přikazuje milovat cizince.²⁰ Představuji si, že Josefovy vlastnosti mohly být pro Ježíše podnětem k podobenství o milosrdném otci a marnotratném synovi (srov. Lk 15,11-32).

Tvořivě odvážný otec

První etapou každého pravého vnitřního uzdravení je akceptace vlastního údělu, tedy poskytnutí prostoru v nás samotných také tomu, co jsme si ve svém životě nezvolili. Zbývá však dodat další důležitou vlastnost: tvořivou odvahu, která se vynořuje zejména v kontaktu s těžkostmi. Tváří v tvář těžkosti je totiž možné se zastavit a vyklidit pole, anebo se nasadit. Právě těžkosti někdy umožňují, aby se v každém z nás ukázaly zdroje, o kterých jsem ani netušili, že je máme.

Často nás při četbě evangelií o Ježíšově dětství napadne otázka, proč Bůh nezasáhnul nějak přímo a jasně. Bůh však zasahuje skrze události a lidi. Josef je člověkem, jehož prostřednictvím Bůh pečuje o počátky dějin vykoupení. On je opravdovým „zázrakem“, kterým Bůh zachraňuje Dítě a jeho matku. Nebe zasahuje tím, že se svěřuje kreativní odvaze onoho muže, jenž přišel do Betléma a když nenašel příbytek, kde by Maria mohla porodit, připraví a upraví stáj, aby se pokud možno stala přívětivým místem Božímu Synu, který přichází na svět (srov. Lk 2,6-7). Před hrozbou ze strany Heroda, který chce zabít Dítě, je Josef opět ve snu varován, aby Dítě bránil, a uprostřed noci zorganizuje útěk do Egypta (srov. Mt 2,13-14).

Při povrchní četbě tohoto vyprávění vzniká vždycky dojem, že svět je vydán napospas silným a mocným, avšak „dobrá zpráva“ evangelia spočívá v tom, že ukazuje, jak navzdory zpupnosti a násilí pozemských vládců, Bůh vždycky nalézá způsob, jak uskutečnit svůj plán spásy. Také náš život někdy vypadá, že je vydán z vůli mocných, ale evangelium nám říká, že to, na čem záleží, dokáže Bůh vždycky zachránit pod podmínkou, že použijeme tutéž kreativní odvahu nazaretského tesaře, který umí měnit problém na příležitost a vždycky dává přednost důvěře v Prozřetelnost.

Zdá-li se někdy, že nám Bůh nepomáhá, neznamená to, že nás opustil, nýbrž, že důvěřuje nám a tomu, co můžeme navrhnout, vynalézt a najít.

Je to stejná tvůrčí odvaha, kterou prokázali přátelé ochrnutého muže, když jej dopravili před Ježíše tím, že jej spustili na lehátku otvorem ve stropě (srov. Lk 5,17-26). Těžkost nezastavila jejich smělost a umíněnost. Byli přesvědčeni, že tohoto nemocného může Ježíš uzdravit, a »když ho pro zástup lidí neměli kudy pronést, vystoupili na střechu, a otvorem ve stropě ho s lehátkem spustili doprostřed před samého Ježíše. Když viděl jejich víru, řekl: „Člověče, odpuštěj se ti hříchy!“« (v.19-20). Ježíš poznává kreativní víru, s níž se k Němu oni muži snaží dopravit svého nemocného přítele.

Evangelium nepodává informace o tom, jak dlouho Maria a Josef s Dítětem zůstali v Egyptě. Zajisté však museli něco jíst, najít bydlení a práci. Netřeba velké představivosti, aby se v této věci překlenulo mlčení evangelia. Svátá Rodina musela čelit konkrétním problémům jako všechny jiné rodiny, jako mnozí naši bratři migranti, kteří i dnes riskují život, donuceni neštěstím a hladem. Myslím, že v tomto smyslu je svatý Josef opravdu zvláštním patronem všech, kdo musejí opouštět svoji vlast kvůli válkám, nenávisti, perzekucím a bídě.

Na konci každé události, jejíž protagonistou je Josef, evangelium podotýká, že vstal, vzal s sebou Dítě a jeho matku, a učinil, jak mu bylo přikázáno (srov. Mt 1,24; 2,14.21). Ježíš a Maria, jeho Matka, jsou skutečně nejcennějším pokladem naší víry.²¹

Na rovině spásy nelze oddělovat Syna od Matky, od Té, která se „ubírala cestou víry a své spojení se synem udržovala věrně až ke kříži“.²²

Vždycky se musíme ptát, zda všemi svými silami chráníme Ježíše a Marii, kteří jsou tajemně svěřeni do naší zodpovědnosti, naší péče a naší starostlivosti. Syn Všemohoucího přišel na svět přijetím situace obrovské slabosti. Stává se

závislým na Josefově pomoci, aby byl bráněn, chráněn, obsluhován a vychován. Bůh se svěřuje tomuto muži, stejně jako Marii, která v Josefovi nachází toho, kdo jí chce nejenom zachránit život, ale bude neustále pečovat o ni a o Dítě. V tomto smyslu svatý Josef nemůže nebýt Ochráncem církve, protože církev je prodloužením Kristova Těla v dějinách a mateřství církve zároveň nastiňuje Mariino mateřství.²³ Josef ochranou církve nadále chrání Dítě a Jeho matku, a také my láskou k církvi pokračujeme v lásce k Dítěti a jeho matce.

Toto Dítě je Tím, který říká: »Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali« (Mt 25,40). Každý potřebný, každý chudý, každý trpící, každý umírající, každý cizinec je tak „Dítětem“, které Josef stále chrání. Proto je svatý Josef vzýván jako ochránce ubohých, potřebných, vydeděných, zarmoucených, chudých a umírajících. A proto církev nemůže nemít ráda především ty poslední, protože Ježíš jim dal přednost a osobně se s nimi ztotožnil. Od Josefa se musíme učit stejné péči a odpovědnosti: milovat Dítě a Jeho matku, milovat Svátosti a charitu; milovat církev a chudé. Všechny tyto skutečnosti jsou vždycky Dítě a jeho matka.

Pracující otec

Charakteristickým aspektem svatého Josefa, zdůrazňovaným již od dob první sociální encykliky Lva XIII., *Rerum novarum*, je jeho vztah k práci. Svatý Josef byl tesař, který poctivě pracoval, aby zajistil živobytí svojí rodině. Od něho se Ježíš naučil ceně, důstojnosti i radosti z toho, co znamená jíst chléb, které je plodem vlastní práce.

V této naší době, kdy se práce znovu zjevně stává naléhavou sociální otázkou a nezaměstnanost tu a tam dosahuje impozantní úrovně také v zemích, kde byl po desetiletí zřejmý určitý blahobyt, je nezbytné si nově uvědomit a pochopit význam práce, jež dává důstojnost a jejíž vzorným patronem je svatý Josef.

Práce se stává účastí na samotném díle spásy, příležitostí k uspišení příchodu Království, rozvoje vlastních možností a kvalit tím, že jsou dány do služeb společnosti a pospolitosti; práce se stává příležitostí nejen k seberealizaci, nýbrž také k realizaci oné původní buňky společnosti, kterou je rodina. Rodina, které se nedostává práce, je více vystavena těžkostem, napětím, rozkolům a dokonce zoufalému a zoufajícímu pokušení rozkladu. Jak lze mluvit o lidské důstojnosti bez snahy o to, aby všichni a každý měli možnost důstojné obživy?

Člověk, který má práci, ať už je jeho úkolem cokoli, spolupracuje se samotným Bohem, stává se tak trochu stvořitelem světa, který nás obklopuje. Krize naší

doby, která je ekonomickou, sociální, kulturní a duchovní krizí, může být pro všechny výzvou ke znovuoobjevení hodnoty, důležitosti a nezbytnosti práce, aby byl položen základ nové „normality“, z níž nikdo nebude vylučován. Práce svatého Josefa nám připomíná, že Bůh, který se stal člověkem, neopovrhoval prací. Nedostatek práce, která v posledních letech postihuje tolik bratří a sester v důsledku pandemie Covid-19, nás musí přimět k přehodnocení našich priorit. Prosme úpěnlivě svatého Josefa, dělníka, abychom našli cesty, které nás zaváží říkat: žádný mladý, žádný člověk, žádná rodina nesmí být bez práce!

Otec ve stínu

Polský spisovatel Jan Dobraczyński ve své knize *Stín otce*²⁴ podává formou románu život svatého Josefa. Podmanivý obraz stínu definuje postavu sv. Josefa, který je ve vztahu k Ježíši pozemským stínem nebeského Otce. Chrání jej, opatruje a nikdy se od Něj nevzdaluje, aby šel svojí cestou. Pomysleme na to, co připomíná Mojžíš Izraeli: »V poušti jsi viděl, jak tě Hospodin, tvůj Bůh nesl, jako člověk nosí své dítě, po celou cestu« (Dt 1,31). Takto Josef vykonával otcovství po celý svůj život.²⁵

Otec se nerodí, nýbrž stává se jím. A nelze se jím stát pouze přivedením dítěte na svět, nýbrž akceptací zodpovědné péče o ně. Pokaždé, když někdo přijme odpovědnost za život někoho druhého, v jistém smyslu tak prokazuje otcovství.

Ve společnosti naší doby se nezřídká zdá, že děti jsou sirotci. Také církev dnes potřebuje otce. Stále aktuální je napomenutí svatého Pavla Korint'ánům: »I kdybyste měli na tisíce vychovatelů v křesťanské víře, otců nemáte mnoho« (1 Kor 4,15); a každý kněz či biskup by měl jako apoštol dodat: »Já jsem se stal vašim otcem v Kristu Ježíši« (ibid.). A Galat'ánům říká: »Moje děti, znovu vás bolestně rodím, dokud nenabudete podoby Kristovy« (Gal 4,19).

Být otcem znamená dát synovi zkušenost života, reality. Nikoli jej zadržovat a věznit, nikoli jej vlastnit, nýbrž uschopnit k rozhodnutím, svobodě a východiskům. Možná proto tradice nazývá Josefa otcem „nejcudnějším (nejčistším)“. Není to pouze afektivní přívlastek, nýbrž syntéza postoje, který vyjadřuje opak majetnictví. Cudnost (čistota) je svoboda od majetnictví ve všech oblastech života. Jedině cudná (čistá) láska je opravdu láskou. Láska, která chce vlastnit, je nakonec vždycky ohrožením, uvězuje, dusí a činí nešťastnými. Sám Bůh miluje člověka čistou láskou, dává mu také svobodu pochybit a stavět se na odpor. Logika lásky je vždycky logikou svobody, a Josef

dovedl milovat mimořádně svobodně. Nikdy nestavěl sebe do středu. Uměl opustit střed a činit středem svého života Marii a Ježíše.

Josefovo štěstí nespočívá v logice sebeobětování, nýbrž sebedarování. V tomto člověku nikdy není znát frustrace, nýbrž jenom důvěra. Jeho přetrvávající mlčení neobsahuje stížnosti, nýbrž konkrétní projevy důvěry. Svět potřebuje otce, odmítá pány, odmítá toho, kdo chce vlastněním druhého vyplnit svoji vnitřní prázdnotu, odmítá ty, kdo zaměňují autoritu za autoritativnost, službu za servilitu, konfrontaci za útisk, charitu za vyživování, sílu za destrukci. Každé pravé povolání se rodí ze sebedarování, kterým je zralost jednoduchého obětování. Také kněžství a zasvěcený život žádá tento typ zralosti. Tam kde povolání k manželství, celibátu či panenství nedosáhne zralosti sebedarování a zastaví se u pouhé logiky oběti, se pak namísto znamení krásy a radosti lásky stává výrazem neštěstí, smutku a frustrace.

Otcovství, které nepodlehne pokušení žít životem dětí, otevírá vždycky netušené prostory. Každé dítě v sobě vždycky nosí tajemství, je originálem, který se vyjeví jen za pomoci otce, jenž respektuje jeho svobodu. Otce, který si je vědom, že svoji vychovatelskou činnost skončí a svoje otcovství žije v plnosti, až se stane „zbytečným“, až zjistí, že potomek je autonomní a ubírá se cestou života sám; až se ocitne v situaci Josefa, který vždycky věděl, že ono Dítě nebylo jeho, ale jednoduše mu bylo svěřeno do péče. To je v podstatě to, co dává na srozuměnou Ježíš slovy: »Nikomu na zemi nedávejte jméno „otec“, jenom jeden je váš Otec, a ten je v nebesích« (Mt 23,9).

Pokaždé, když jsme v situaci, kdy vykonáváme otcovství, musíme si vždycky připomínat, že nikdy nejde o výkon vlastnictví, nýbrž o „znamení“, odkazující k vyššímu otcovství. V jistém smyslu jsme všichni vždycky v Josefově situaci, jsme stínem jediného nebeského Otce, který »dává vycházet svému slunci pro zlé i dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým« (Mt 5,45), stínem, který sleduje Syna.

»Vstaň, vezmi dítě i jeho matku« (Mt 2,13), říká Bůh svatému Josefovi.

Účelem tohoto apoštolského listu je vzrůst lásky k tomuto velkému Světcí a pobídka, abychom prosili o jeho přímluvu a napodobovali jeho ctnosti a jeho rozlet.

Specifickým posláním Světců totiž není jen poskytování zázraků a milostí, nýbrž přímluva za nás před Bohem, jako to činili Abraham²⁶ a Mojžíš²⁷ a jako to činí Ježíš »jediný prostředník« (1 Tim 2,5), který je u Boha Otce naším

»přímluvcem« (1 Jan 2,1), jenž »je stále živ, aby se za nás přimlouval« (Žid 7,25; srov. Řím 8,34).

Svatí pomáhají všem věřícím „ke svatosti a k úsilí o dokonalost ve svém stavu“.²⁸ Jejich život je konkrétní důkaz, že je možné žít podle evangelia.

Ježíš řekl: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem« (Mt 11,29), a oni jsou také příkladem života hodného následování. Svátý Pavel vybízí doslova: »Buďte takoví, jakým jsem já!« (1 Kor 4,16).²⁹ Svátý Josef to říká svým výmluvným ztišením.

Tváří v tvář tolika světcům a světicím se svátý Augustin táže: „Ty nedokážeš to, co tihle muži a tyhle ženy?“ A tak dospěl k definitivnímu obrácení, když zvolal: „Pozdě jsem si tě zamiloval, krásno tak starobylá i tak nová.“³⁰

Nezbývá než úpěnlivě prosit svatého Josefa o milost milostí: o svoje obrácení.

Jemu adresujme svoji prosbu:

Buď zdrav, ochránce Vykupitele,

a snoubenče Panny Marie.

Tobě Bůh svěřil svého Syna,

v tebe doufala Maria.

S tebou se Kristus stal člověkem.

Svatý Josefe, ukaž se otcem i nám,

veď nás cestou života.

Vypros nám milost, milosrdenství a odvahu,

a braň nás před vším zlem. Amen.

František

v Římě u sv. Jana na Lateránu, 8. prosince 2020, v osmém roce svého pontifikátu.

---

[1] (Lk 4,22; Jan 6,42; srov. Mt 13,55; Mk 6,3)

[2] Posv. Kongregace obřadů, *Quemadmodum Deus*, 8. prosince 1870.

[3] Promluva Pia XII. ke členům ACLI u příležitosti svátku sv. Josefa Dělníka, 1. května 1955.

[4] Jan Pavel II., *Redemptoris custos*, 15. srpna 1989.

[5] *Katechismus katolické církve*, 1014.

- [6] Meditace při mimořádné pobožnosti Urbi et Orbi, 27. března 2020.
- [7] In Matth. Hom., V 3.
- [8] Pavel VI., Homilie, 19. března 1966.
- [9] Kniha života, 6,6-8.
- [10] Přes čtyřicet let se denně po ránu modlím ke sv. Josefovi modlitbu, vzatou z jedné modlitební knížky, vydané v 19.století ženskou řeholní kongregací Ježíše a Marie a vyjadřující zbožnost, důvěru i jakousi provokaci ke sv. Josefovi: „Vznešený patriarcho, svatý Josefe, který můžeš učinit to, co je nemožné, pospěš mi na pomoc ve chvílích neklidu a těžkostí. Přijmi pod svou ochranu obtížné a svízelné situace, které ti svěřuji, aby došly šťastného konce. Můj milovaný otče, v tebe skládám celou svoji důvěru. Ať mi neříkají, že jsem tě vzýval nadarmo, a poněvadž s Ježíšem a Marií můžeš všechno, ukaž mi, že tvoje dobrotu je tak velká jako tvoje moc. Amen.“
- [11] Srov. Dt 4,31; Žl 69,17; 78,38; 86,5; 111,4; 116,5; Jer 31,20.
- [12] Srov. Evangelii gaudium, 88, 288.
- [13] Srov. Gn 20,3; 28,12; 31,11.24; 40,8; 41,1-32; Nm 12,6; 1 Sam 3,3-10; Dan 2,4; Job 33,15.
- [14] Pro takové případy bylo stanoveno i ukamenování (srov. Dt 22,20-21).
- [15] Srov. Lv 12,1-8; Ex 13,2.
- [16] Srov. Mt 26,39; Mk 14,36; Lk 22,42.
- [17] Sv. Jan Pavel II., Redemptoris custos, 8.
- [18] Homilie při beatifikační liturgii, Villavicencio – Kolumbie, 8. září 2017.
- [19] Enchiridion de fide, spe et caritate, 3,11.
- [20] Srov. Dt 10,19; Ex 22,20-22; Lk 10,29-37.
- [21] Srov. Posv. Kongregace obřadů, Quemadmodum Deus, 8. prosince 1870.
- [22] Lumen gentium, 58.
- [23] Srov. Katechismus katolické církve, 963-970.
- [24] Originální vydání: Cień Ojca, Warszawa 1977.
- [25] Srov. Sv. Jan Pavel II., Redemptor custos, 7-8.
- [26] Srov. Gn 18,23-32.
- [27] Srov. Ex 17,8-13; 32,30-35.
- [28] Lumen gentium, 42.
- [29] Srov. 1 Kor 11,1; Flp 3,17; 1 Sol 1,6.
- [30] Vyznání 8,11,27; 10,27,38.

Podmínky ke získání daru odpustků v Roce sv. Josefa

„Dar zvláštních odpustků“ spojených s Rokem sv. Josefa oznamuje dekret Apoštolské penitenciárie. Dar plnomocných odpustků lze získat za obvyklých podmínek, mezi které patří svátostná zpověď, svaté přijímání a modlitba na úmysl Svatého otce. Věřící musejí odmítnout veškerou zálibu v hříchu a zúčastnit se akcí spojených s Rokem sv. Josefa při příležitostech určených Apoštolskou penitenciárií.

Dekret připomíná, že sv. Josef byl mužem modlitby, který také dnes všechny

zve k prohloubení vztahu s Otcem, dovolujícím rozpoznat Jeho vůli v životě. **Plnomocné odpustky může získat ten, kdo se nejméně na 30 minut zastaví v rozjímání nad modlitbou Otče náš nebo se zúčastní duchovních cvičení či jednodenního soustředění zahrnujícího meditaci nad postavou Mariina**

snoubence.

Sv. Josef byl spravedlivým mužem střežícím hluboké tajemství svého srdce. Pomáhá objevovat hodnotu ticha a poctivosti v plnění každodenních povinností. **Také ti, kdo během tohoto roku po jeho příkladu vykonají skutek tělesného či duchovního milosrdenství, mohou získat plnomocné odpustky.**

Nejdůležitějším rysem Josefova povolání byl úkol střežit Svatou rodinu z Nazareta. Aby všechny křesťanské rodiny pocítily pozvání vytvářet atmosféru jednoty, lásky a modlitby, **je dar plnomocných odpustků rozšířen také na rodiny nebo snoubence, kteří se společně modlí růženc.**

Papež Pius XII. zavedl 1. května 1955 svátek sv. Josefa Dělníka s poukazem na důstojnost práce a s úmyslem inspirovat sociální život a zákony, založené na rovném rozdělení práv a povinností. **Plnomocné odpustky budou moci získat také ti, kdo svěří svou každodenní práci sv. Josefovi.**

Sv. Josef je rovněž patronem lidí v nebezpečných situacích, trpících, donucených k útěku a osamocených. Apoštolská penitenciárie **oznamuje možnost získat plnomocné odpustky také pro ty, kdo se pomodlí litanie ke sv. Josefu nebo jakoukoli jinou modlitbu ke sv. Josefu, podle vlastní liturgické tradice, na úmysl pronásledované církve a za posilu pro křesťany vystavené různým formám útlaku.** Jako zvláště vhodné příležitosti získání plnomocných odpustků se zmiňují svátky ke cti sv. Josefa, tedy 19. března a 1. května, ale také svátek Svaté rodiny, Neděle sv. Josefa podle byzantské tradice, 19. den každého měsíce a každá středa, která je v latinské církvi tradičně zasvěcená sv. Josefu.

V současném kontextu sanitárního ohrožení je dar plnomocných odpustků rozšířen zejména **na staré lidi, nemocné, umírající a ty, kteří nemohou vycházet z domova.** Podmínkou v těchto případech je **odmítnutí záliby v hříchu, úmysl dostat všem stanoveným podmínkám, jakmile to situace dovolí, a modlitba ke cti sv. Josefa spojená s obětí vlastního utrpení.**

(podle www.cirkev.cz)

Zadáno pro ženy

Když tě stresují domácí práce...

Svatá Markéta Clitherowová

Svatá Margaréta žila v Anglii v letech 1556 - 1586. Byla první ženou umučenou během útlaku katolíků za vlády královny Alžběty. Markéta, která byla horlivou konvertitkou, otevřela brány svého domu kněžím, což bylo v té době pokládáno za velezradu. Vícekrát ji věznili a nakonec zavraždili, protože se odmítla zúčastnit protestantských bohoslužeb. Všechny její tři děti vstoupily do řehole. Připomínáme si ji 25. října jako jednu ze čtyřiceti anglických a waleských mučedníků.

Jaká barva obkladu se více hodí do koupelny: jemná levandulová nebo fialková? Zmenší se někdy hora špinavého prádla aspoň na kopec? Budou už navěky všude po domě rozházené hračky a kostky?

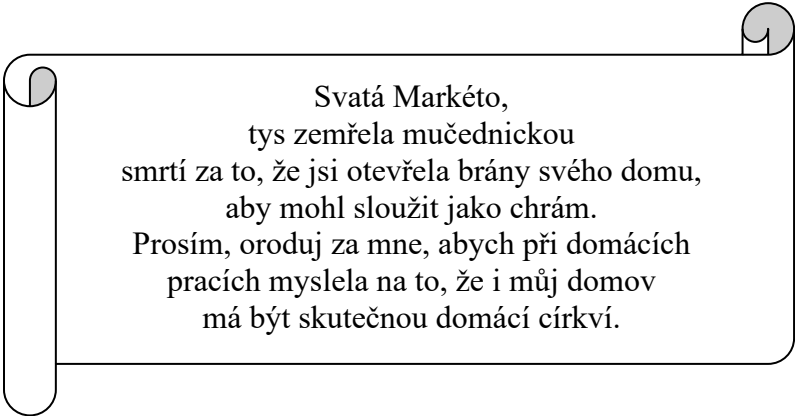
Svou domácnost považujeme za svou vizitku. Proto se často zoufale trápíme úklidem a zařizováním svých domovů.

Pokud poznáme svatou Markétu Clitherowovou, pochopíme, v čem spočívá krása domova. Nevíme, jak měla zařízený dům ani zda byla pořádkumilovná. Víme však, že v jejím domě byla pravidelně sloužena mše svatá a skrývali se v něm kněží, přestože si Margaréta byla vědoma důsledků svého jednání. (Sloužit mši svatou bylo nelegální a za to, že otevřela svůj příbytek, aby mohl sloužit jako katolický kostel, si zasloužila trest smrti.)

Náš domov má být domácí církví. Svatá Margaréta využila příležitost, aby v jejím domě mohla být sloužena mše svatá. Pokud budeme následovat její příklad, objevíme mnoho způsobů, jak se mohou stát i naše domovy chrámem: místem pokoje a modlitby, místem, které je naplněné Kristovou láskou.

I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista.

1 Petr 2,5

Svatá Markéto,
tys zemřela mučednickou
smrtí za to, že jsi otevřela brány svého domu,
aby mohl sloužit jako chrám.
Prosím, oroduj za mne, abych při domácích
pracích myslela na to, že i můj domov
má být skutečnou domácí církví.

Dar lásky pro rodiče

14. kapitola *Láska soucítí*

*Jako se nad syny slitovává otec, slitovává se Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí.
(Ž 103,13)*

Pokud se to vašim dětem ještě nikdy nestalo, pravděpodobně dříve či později přijdou chvíle, kdy budou muset čelit stinným stránkám života, jakými jsou zklamání v lásce, ponižující selhání, nečekané špatné zprávy, zmatek, úzkost či stres.

Život jim uštědří úder v podobě ztráty něčeho vzácného, neúspěchu ve škole, krutých slov od jiných dětí, ale i studu způsobené vlastním hříchem či selháním. Tyto situace nabízejí rodičům ideální příležitost nechat v sobě vyniknout jednu z nejvzácnějších lidských vlastností, soucit.

Když jsme rozbolavělí, přetížení nebo zahanbeni, toužíme potkat soucitného člověka. Soucit obdivujeme u těch, kteří se dělí o svůj majetek s chudými, slouží zdravotně postiženým či utlačovaným.

Mít soucit znamená mít upřímný zájem a soucit s bližním, kterého cosi těžší, a zároveň být ochoten pro něj i něco udělat. Například poslouchat ho bez bagatelizování jeho problémů. Najít si čas utřít mu slzy a potěšit ho, aby už neuronil další. Zachránit ho před hanbou namísto zbytečného poukazování na ni. Neignorovat trápení, se kterým se moří, ale pomoci mu ho nést.

Rozbolavělí lidé prahnou po kapkách milosrdenství z jakéhokoli zdroje a poběží k člověku, který je ochoten poskytnout jim soucit. Když děti mají pocit, že na ně každý zvysoka kašle, soucit milujícího rodiče tehdy křičí: "mně na tobě záleží!" A právě proto je nesmírně důležité prokazovat tuto vzácnou vlastnost, kterou do nás Bůh vložil.

Těžké situace v životě našich dětí jsou v podstatě jedinečné příležitosti k tomu, abychom jim dokázali, že jsme pro ně bezpečným útočištěm i tehdy, když prožívají trápení nebo pády.

Pokud si nyní bolesti dětí nevšímáme, neumíme je vyslechnout a nabídnout pomoc, pravděpodobně za námi nepřijdou ani později, když budou mít vážnější problémy.

Lidi bez soucitu vnímáme jako sobecké a bezcitné, chladné a lhostejné. Právě nedostatek soucitu je častým důvodem, proč zaměstnanci stávkují, dospívající děti rebelují, manželky opouštějí manžele, občané svrhnou diktátora.

Projevit soucit není vždy snadné ani automatické. Jen zřídka nám vyhovuje a přináší uspokojení. Ale láska by měla v dětech rozehnat všechny pochybnosti o tom, zda jejich trápení berete vážně. Měly by vás vnímat jako oázu, kde se o ně kdosi stará a zajímá, a ne jako vyprahlou poušť, která neposkytne žádnou úlevu. Abyste takovou oázou opravdu byli, musíte jim nabídnout své soucitné srdce. Děti jsou nesmírně vnímavé. Měly již možnost zjistit, že za vámi mohou přijít vždy, když potřebují slyšet slova útěchy nebo dostat dobrou radu?

Ježíš je nejlepším učitelem důležitých vlastností lásky, mezi které zajisté patří i milosrdný soucit. Dal nám příklad, jak máme soucitit:

- *s přetíženými*, kteří jsou "zbídačení a skleslí" (srov. Mt 9,36)
- *s nevědomými*, kteří jsou jako "ovce bez pastýře" (srov. Mk 6,34)
- *se zmatenými*, které zmáhá únava (srov. Mk 8,1-3)
- *se zadluženými* (srov. Mt 18,27)
- *se smutnými*, kteří ztratili někoho blízkého (srov. Lk 7,12-14)
- *s hříšníky* (srov. Lk 15,20-21)
- *se zneužitými a potřebnými* (srov. Lk 10,31-35).

Ježíš se nechal "pohnout soucitem" a ve svém nitru uměl procítit starosti a kříže jiných, a následně udělal skutek, kterým jejich trápení zmírnil. V těchto sedmi situacích, kdy Ježíš projevil soucit, nacházíme v podstatě celý obraz spásy; přišel

k nám, když jsme byli obtíženi hříchy, duchovně zadluženi, nevěděli jsme, jak se z toho všeho dostat, nebyli jsme připraveni předstoupit před Boha.

Zarmucuje ho naše hříšnost a zná naši zlobu, a přesto nám nabízí potřebné odpuštění, které pro nás mohla získat jedině jeho láskyplná oběť (srov. Řím 5,8).

Ježíš řekl: "Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi; já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí pro své duše. Vždyť mé jho je příjemné a břemeno lehké" (Mt 11,28-30). Když ho v trápení s upřímným srdcem voláme, může k nám přijít. Soucítí s našimi slabostmi (srov. Žid 4,15-16) a odpovídá na naše modlitby.

Podobně i vy, pokud jste ochotni uklidňovat a utěšovat děti, jste jim stále bližší a budou za vámi nadále přicházet. Místo toho, aby se o samotě trápily se svými pochybnostmi a otázkami, místo aby doufaly, že nikdy nezjistíte, co vyvedly, namísto trápení se nad změnami, které se dějí s jejich tělem, namísto prožívání pocitu nejistoty vyplývajícímu z řečí jejich vrstevníků, budou vědět, že vaše dveře a srdce jsou vždy otevřené, že za vámi mohou přijít, postěžovat si a říci, čeho se bojí.

Ano, existují i důležité okamžiky, kdy byste svým dětem měli říct, že je načase, aby se přestali litovat a postavili se na vlastní nohy, nebo aby si uvědomili, že život není fér a lidé dokážou být krutí. Nebo že mají konat pokání za své hříchy a dát do pořádku svůj vztah s Bohem. Takové výchovné pokyny však musí být vyvážené dostatečným množstvím chvil plných něžného soucitu, aby vaše děti měly jistotu, že se o ně skutečně zajímáte a že vaše láska je ochotna nést spolu s nimi smutek i všechny kříže (Gal 6, 1-2).

Ježíš se vašich dětí něžně dotýká, když je obejmete, přestože máte chuť chytit je pod krkem. Když umíte rozlišit, zda je třeba zasáhnout a zachránit je nebo naopak čekat, dokud z problémů nevyjdou samy. Soucit zázračně hojí rány.

VŠÍMEJTE SI PŘÍLEŽITOSTI, KDY MŮŽETE SVÝM
DĚTEM PROKÁZAT SOUCIT A ULEHČIT JIM TRÁPENÍ,
ZEJMÉNA V TĚCH NÁROČNĚJŠÍCH OBLASTECH.
PTEJTE SE JICH, ZDA SE S NIMI MŮŽETE POMODLIT
ZA VYŘEŠENÍ PROBLÉMU, SE KTERÝM SE VÁM SVĚŘILI.

Když dnešní úkol splníte, odpovězte si na tyto otázky:

- ? Ve kterých situacích jste měli možnost prokázat soucit?
- ? Jaký výsledek to přineslo?

*Kěž mě zahrne tvé slitování a budu žít, tvůj Zákon je pro mne potěšením.
(Ž 119,77)*

Dej se vést, ne však svést

Motýli v břiše, husí kůže, psí oči - a najednou se ve vás probudí něco živočišného. Přestože se vaše hormony a feromony plaší jako divocí koně, určitě je dokážete zkrotit. A to i tehdy, když jste jako dvě hrdličky.

Vyspat se s někým možná považuješ za důkaz lásky.

Ve skutečnosti je však důkazem lásky to, že to neuděláš.

Chraň ho

Láska chce dobro toho druhého. Láska nechce dopustit, aby mu bylo ublíženo. A už vůbec mu sama ublížit.

Tato láska, která odmítá vzít si to, co jí (zatím) nepatří, chce svého milovaného chránit.

Chce chránit jeho věčný život - víme přece, že smilnění (i když mu dáme romantické a modernější názvy) je těžký hřích, a tedy vylučuje ze společenství s Bohem. Jason Evert klade v této souvislosti mužům zajímavou otázku (samozřejmě transformovat si ji podle sebe mohou i ženy): "Pokud by ji někdo zastřelil, je připravena setkat se s Bohem? Chránil jsi její věčný život? Nebo tě snad více zajímá její tělo než duše?" Láska chce zkrátka svého miláčka dostat více do nebe než do postele.

Chráníš ho však už i nyní, na tomto světě. Chráníš jeho dobrou pověst. Chráníš klid jeho duše.

Chráníš jeho schopnost věřit jiným či milovat - vždyť se jen zeptej těch, kteří se naplno oddali tomu druhému myslíc si, že je to láska na celý život, a po rozchodu se celé měsíce až roky museli vzpamatovávat z utržených citových i emočních ran.

Výmluvy, že se i tak jednou vezmete, neobstojí - dal by sis operovat srdce od mladíka, který nemá doktorský titul, ale bude ti tvrdit, že to nevádí, protože si podal přihlášku na medicínu a jednou ji plánuje dokončit?

Opravdu se umíš zaručit, že s tím druhým zůstaneš už navždy? Pokud ano, potvrď to i u oltáře před celým plénem lidí, nejen o samotě v romantických chvílích. A když máš chuť namítat, že ještě nemáte věk nebo není ten správný čas na svatbu, pak určitě není ani na sex.

Jsou zkrátka věci, které by měl člověk zažít jen s jedním člověkem; s tím "pravým". A "razítkem" od Boha, že je to ten pravý, nejsou tvé pocity (i ony nám mohou něco málo napovědět, nedělejme z nich však Boha), ale manželský slib. Až jeho vyslovením vás Bůh eviduje jako nerozlučnou dvojku - a až tehdy to můžete demonstrovat i na fyzické úrovni.

Nic nezmeškáte

Pokud počkáte, nic nezmeškáte. Pokud se jednou vezmete, čekají vás možná desítky let společného života a tisíce příležitostí ke společnému splnutí. Pokud se nevezmete, jednou byste svého rozhodnutí nečekat do svatby litovali. Jak to shrnula Clara v knize poradkyně Pauly Rinehartové: "Než jsem se vdala, spala

jsem s třemi muži. Teď bych si přála, aby můj manžel byl tím jediným. Pokud najdete někoho, koho skutečně milujete a s kým chcete strávit celý svůj život, pak pro vás ti ostatní nic neznamenají. Ze vzpomínek na ně je vám téměř špatně."

Mezi čistotou a hříchem

Někteří to chápou, někteří to možná i chtějí, ale spíše ve smyslu hesla: "Bože, udělej mě svatým, ale ne hned." Jason Evert v této souvislosti přímo přiznává: "My muži nechceme ženu do něčeho nutit, ale používáme nepřímé způsoby svádění. (...) Nechceme vyrazit dveře, ale určitě ji chceme přesvědčit, aby je otevřela."

Mezi čistotou a hříchem by mnozí rádi našli nějakou jasnou dělicí čáru, po které se dá ještě přejít - nebo třeba i balancovat jako na hraně. Potom přicházejí otázky a dilemata, co je ještě povoleno, jestli to ještě bylo OK,

jestli ještě můžu jít ke svatému přijímání.

Někdy je opravdu nejlepší nevzít si ani kostku čokolády, pokud víme, že bychom ji pak chtěli sníst celou. A někdy má proto člověk pocit hladu - a navíc i pocit trpkosti, že všichni kolem jedí, jen on nemůže. A ještě k tomu má tu čokoládu na očích a její vůni v nose.

Asi na ten pocit nespravedlnosti neexistuje lepší recept než pavlovské doporučení "při všem děkujte" (1 Sol 5,18). Děkuj Bohu, že někoho máš; děkuj Bohu, že ten někdo je tak skvělý; děkuj Bohu, že tě ten druhý normálně přitahuje; děkuj Bohu, že vás hranicemi nechce trápit nebo zkoušet, ale chránit. Že vám chce dopřát ten nádherný, úžasný pocit vítězství známý těm, kterým se podařilo přijít před oltář čistí.

Dej se tedy vést Božím zákonem - ti, kteří ho ignorují, zažívají často dramata až horory; avšak pro ty, kteří ho poslechnou, Bůh určitě připraví krásný příběh s dobrým koncem.

(podle KN)

Pár slov pro mladé

5. On a ona

Stála před domem a vítr jí čechral husté vlasy. Čekala na svého manžela. Malé dítě ji zatahalo za sukni. Laskavě ho vzala do náručí a šla naproti svému drahému.

Jakmile ji spatřil, tvář mu změkla a tvrdost v očích mu povolila. Jemně ji políbil na tvář a vešli do bytu. Na kousku země se objevil ráj.

Muž a žena ... Pro dobré „fungování vesmíru“ **je velmi důležité, aby se měli rádi.** A proto je dobré vědět i o rozdílech, které jsou mezi nimi.

Srdce člověka má „dvě části“ - levou a pravou?

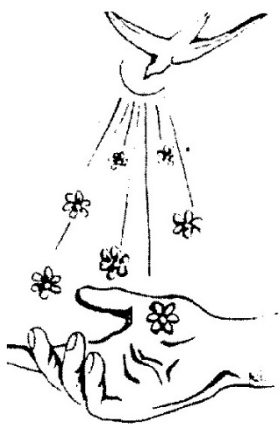
Písmo říká:

„Hospodin Bůh tedy na Adama přivedl hluboký spánek. Když usnul, vzal jedno z jeho žeber a zaplnil to místo tělem. Z onoho žebra, které vzal z Adama, pak Hospodin Bůh vytvořil ženu a přivedl ji k Adamovi. Adam tenkrát řekl: To je konečně ona: kost z mých kostí, tělo z mého těla! Bude se nazývat manželkou, neboť je vzata z manžela!“ (Gn2,21--23).

Až tak vykřikl

Adam byl jistě Evu nadšený. Když ji spatřil, až vykřikl radostí. Viděl, že je krásná, přitažlivá. Hned vešla do jeho srdce a on cítil, že tam je její místo. Chránil si tento poklad, který mu daroval Bůh. Všechny tyto jeho pocity byly svaté. A ona to cítila. Byla v bezpečí a šťastná.

Jsou si rovni!

Podoba slov manžel - manželka znamená, že muž i žena jsou si co do důstojnosti rovni. Svědčí o tom i fakt, že jsou z téhož „materiálu“ a **od téhož Stvořitele**.

Žena je „stvořena“ z části, která je blízká srdci muže. Pěkné, že? Proto se žena „nesmí ani květinou udeřit...“ Mnozí tvrdí i to, že její „žebro“ **má chránit jeho „srdce“** ...

Ale!!!! Jelikož muž a žena mají různé vlastnosti, i jejich poslání je různé. Žena má své hlavní poslání v **materství** - ve výchově dětí, muž **otcovství** - v ochraně a péči o rodinu (srov. Gn 3, 14 - 20).

Doplňují se!

Muž a žena se navzájem doplňují. Vyjadřují to slova Písma svatého, v nichž se říká, že žena je stvořena z části muže. **Žena tedy „něco“ vlastní z muže a muži to „něco“ chybí, a naopak**. Potřebují jeden druhého, aby se navzájem doplnili v citech, v názoru na svět ... A i proto cítí k sobě takovou přitažlivost.

Naplno se muž a žena doplňují v manželství, jehož **pojivem je láska**. Jsou to svaté, nádherné věci, před kterými člověk zůstává v údivu stát a lidský řekne: „Skutečně jsi to, Bože, domyslel“ (srov. KKC 1601-1696).

Co na to život?

Život nás každodenně přesvědčuje o rozdílech mezi mužem a ženou. **Některé z nich jsou následující:**

MUŽ

Je pevnější v postojích
Více vidí celek
Velkou roli hraje logika
Má sklon ukrývat city
Má menší trpělivost
Projevuje se autoritativně
Raději se věnuje velkým pracem
Má projevy ctižádosti
Bývá otevřenější a přímější ...

ŽENA

Má sklon ovlivnit se náladou
Více vidí detaily
Velmi silná je u ní intuice a city
Má sklon city vyjádřit navenek
Má větší trpělivost a cílevědomost
Cíle dosahuje působením na city
Je ochotna dělat i „malé“ úkoly
Má projevy „nedobytné pevnosti“
Bývá tajuplnější a vychytralejší...

Je dobré o tom vědět. Proč? Aby se člověk k tomu druhému přibližoval po „špičkách“ a **neočekával od něj to, na co nemá.**

Chyby, chyby, chybičky

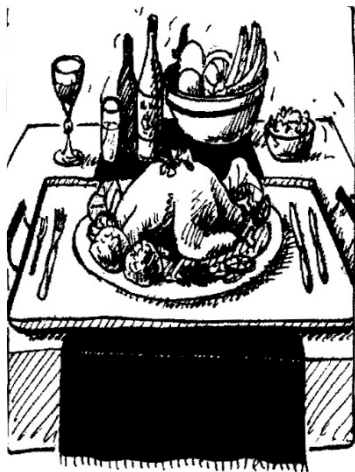
Nejčastější chyby žen ve vztahu k mužům jsou:

Opravovat mužovo chování.
Radit mu jako malému chlapci.
Neuznat to, co muž pro ni dělá.
Vyčíst to, co pro ni neudělal.
Kritizovat mužovo rozhodování se a jednání.

Co se tehdy děje v chlapské duši:

Muž si udělá závěr: Nemá mě ráda, nevěří mi, nebere mě takového, jaký jsem. Už mě neobdivuje. Hledá si jiného?

Nejčastější chyby mužů:

Pokud je žena rozčilená a muž jí řekne, že je hysterka a pravdu má on.

Pokud muž neposlouchá ženu, je roztržitý, neptá se, jak jí pomoci.

Pokud ji ustavičně opravuje a zlehčuje její city. Když ženě po vyslechnutí vynadá, jak mohla tak jednat.

Když ji vyslechne a bez slova odejde.

Co se tehdy děje v ženské duši:

Žena má pocit, že ji muž nemiluje, protože k ní není pozorný a nedává najevo, že mu na ní záleží.

Víte, že – pravidla kritiky

Je těžké upozorňovat na chyby a nerozhněvat při tom toho druhého. Člověk musí být diplomat, aby dosáhl nápravu a zároveň nepřerušil přátelství. Trápili se tím už mnozí lidé a výsledek jejich výzkumu je:

1. Nejprve je třeba **chválit a potom vytýkat chybu.**
Poměr je asi 3: 1.
2. Napomenutí má být **vyslovené klidně, bez napětí v hlase a s úsměvem.**
3. Doporučuje se při tom použít následující „sestavu slov“: „**Já si myslím, že toto ... a tohle ... udělal velmi dobře, ale v této ... věci nejednáš správně.**“

Toto nebo něco podobného prý jistě zabírá. Nevěříš? Máš šanci vyzkoušet si to. Mnozí tvrdí, že to funguje.

Co tak to zkusit – vyznat se v lidech

Berte to jako krátkou - pětiminutovou rodinnou písečku. Nabízím vám seznam potřeb mužů a žen. Nejprve jsou uvedeny „chaoticky“.

Přednostní potřeby žen jsou: respekt, oddanost, péče, porozumění, bezpečí, potvrzení vlastní hodnoty? **Přednostní potřeby mužů jsou:** přízeň, důvěra, obdiv, uznání, ocenění, povzbuzení?

Úkol zní:

Utvořte podle vás správné pořadí a porovnejte je s odborným výzkumem:

Přednostní potřeby žen jsou: péče, porozumění, respekt, oddanost, potvrzení, vlastní hodnoty, bezpečí. **Přednostní potřeby mužů jsou:** důvěra, uznání, ocenění jeho činnosti, obdiv, přízeň, povzbuzení.

Známkování je jednoduché: Každé slovo na nesprávném místě způsobí o stupeň horší známku. Propadli jste ze života? Zámka vám naznačuje, co víte o „mužském a ženském“ světě.

Když srdce dívoce bije...

Manžel se vrátil domů v podnapilém stavu. Hned začal rozkazovat, ale nikdo ho neposlouchal. Proto vykřikl: „Rychle ke mně. Kdo je tady pán?“ Ani nedomluvil a žena mu střelila pohledek. Manžel stáhl hlavu mezi ramena a tiše řekl: „To se nemůžu ani zeptat?“

Život přináší i takové chvíle, ale vás to nemusí setkat.

Pohled do historie

V minulém čísle farního zpravodaje jsme se v historii Žďářské farnosti posunuli k roku 1896. V dnešním čísle farního zpravodaje pokračujeme dále do minulosti, budeme se věnovat roku 1895.

Některé části textu jsou v kronice hůře čitelné. Tam, kde se nepodařilo text rozluštit je nahrazen ...

1895

Usneseno výborem kostelním o opravě chrámu Páně. Opravena měla být dle přání klenba lodi chrámové. Ale dobrozdání p. stavitele Kliky z Tišnova pro nespolehlivost dolní zdi a pro nutné pořízení pilířků uvnitř chrámu od toho upuštěno. Strop chrámový novými trámy 4 opraven a novým stropem ochranným opatřen.

Okna chrámová chatrná a dřevěná novými železnými nahrazena, když napřed i díry oken slušně opraveny byly. Jedno nové okno ve zdi u kazatelny proraženo a tím souměr docílen. Chrám nadto byl i zvenku olíčen.

Náklad na práci zednickou činil úhrnem	806 zl.
Železné rámy okenné a sklo	138 zl, 25 kr
Dvě nové lavice do chrámu a nátěr barvou a oprava	74 zl, 70 kr
Oprava varhan p. Svítilem Meth. z Nového Města	140 zl
Oprava a pozlacení hlavního oltáře p. Opltem z Tišnova	200 zl
	1358 zl, 95 kr

Jelikož dlažba byla chatrná, odhodlal jsem se ku sbírce ve farnosti ve prospěch dlažby. Sbírká potkala se se zdarem a vynesla obnos: Žďárec: 164 zl, 10 kr, Víckov: 119 zl, 20 kr, Rojetín: 39 zl, 20 kr, Vratislávka: 33 zl, 70 kr, Lubný: 28 zl, 20 kr, Ostrov: 15 zl, 50 kr, Nová Ves: 38 zl, 40 kr, úhrnem 438,30 zl. Dlaždice zakoupeny jsou od Jos. Blaháka ve Slavkově 186,57 zl, dovoz 30,60 zl, práce při položení dlažby 100 zl, celkem 317,16 zl.

Téhož roku pořízeny 3 pokrývky z červeného sukna na oltáře v ceně 35 zl, ..., svícny 6 za 42 zl.

Výkaz sbírky jakož i účty oprav jsou v archivu.

Zpracoval: R. Mašek

Nová blahoslavenství

Blahoslavení bohatí, neboť peníze vládnou světem.

Blahoslavení bezohlední, neboť oni jdou přes mrtvoly a určitě to někam dotáhnou

Blahoslavení hluchí a povrchní, neboť všichni přijdeme do nebe a proto "Proč bychom se netěšili, když nám Pán Bůh zdraví dá

Blahoslavení, kteří lační a žízň po moci, neboť kde je vláda, tam je pravda

Blahoslavení egoisté, neboť "bližší košile než kabát"

Blahoslavení rafinovaní, neboť "jistota je jistota"

Blahoslavení, kteří rozeštvávají ostatní, neboť mohou "lovit v kalných vodách

Blahoslavení, kteří jsou "kam vítr, tam plášt", neboť budou vždy dobré mysli a co se jim může stát

Blahoslavení, kteří kradou, neboť kdo "nekrade, šidí vlastní rodinu"

Blahoslavení jste, když vás lidé chválí a zbožňují a oslavují, protože mluvíte podle jejich chuti a nechcete být nápadní, neboť dostanete dobrá místa, čestná uznání, odměny a řady

Vždyť žijete jen jednou!

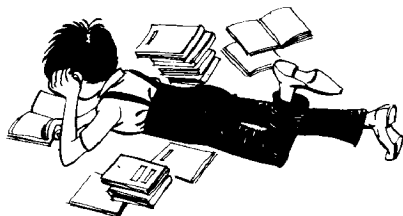
Věděli jste?

V některých východoevropských a skandinávských zemích je zvykem ozdobit vánoční stromček i maketou pavouka či pavučiny. Tato tradice vychází z legendy o chudé vdově, která si nemohla dovolit vánoční ozdoby na stromček. Její děti proto jeli na Štědrý večer do postele se smutkem. Když se však ráno vzbudili, stromček byl pokryt jemnou pavučinou. Po otevření oken se díky slunečním paprskům oděl stromček do zlaté a stříbrné barvy. Žena a její děti byly naplněny radostí a od té doby netrpěli chudobou. V některých kulturách tyto sluneční paprsky symbolizují narozeného Krista.

(podle KN)

Knižní okénko

YOUCAT – kurz víry

YOUCAT: Kurz víry je určen především mladým lidem, a to z věřícího i nevěřícího prostředí. Potřebný impuls k dospělejší víře v ní najdou i další zájemci: konvertité nebo lidé, kteří se připravují na přijetí svátostí církve nebo se po období deziluzí do církve vracují. Tento kurz víry může absolvovat jednotlivec sám. Lepší ale bude, když se do něj pustí s přáteli, se známými nebo s lidmi z farnosti. Názor si totiž lépe utvoříme při rozhovoru, třeba v menším společenství nebo ve studijní skupině.

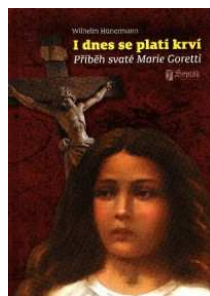
Vydalo Karmelitánské nakladatelství
cena 299,- Kč

Wilhelm Hünermann

I dnes se platí krví

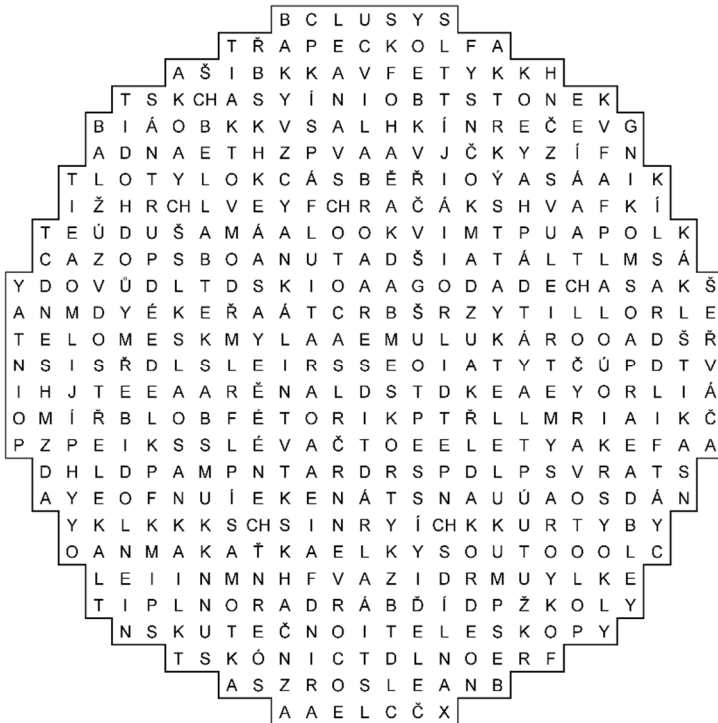
Svatá Marie Goretti je příkladem světice panenské čistoty, která ukazuje, že víra a láska k Bohu je silnější než smrt. Jde nejen o příběh hluboké zbožnosti, ale i oduštění, obrácení a celoživotního pokání.

Vydalo nakladatelství Sypták
cena 299,- Kč

6. ledna slavíme svátek Zjevení Páně, nebo-li Tří králů. Víte, jak se ještě jinak tento svátek jmenuje?

akordeon; akty; arcibiskup; arpa; asiat; asymetrie; baba; basketball; Brooklyn; břichonožec; cyankáli; čeleď; čeledník; črta; dílna; diva; dlaně; dnes; docházka; dostřel; dráb; dramaturg; draslík; dřep; důvody; emblém; eskorty; etyly; faldy; fáze; fenka; fétor; fety; flok; fluita; freon; fridex; Haná; helmintóza; hlas; horčička; chaos; chasy; chladič; idol; jilm; káča; kamna; kasa; kaval; kefa; klky; klobása; klopa; kmet; koaly; kočí; ktera; kupé; kurty; kvas; lampasy; Laosan; lift; losi; lsti; modř; moře; mzda; neon; niob; nozdry; oázy; ocas; odhodit; Ohio; okop; olbřim; oleát; orákulum; orba; orle; orli; osle; otka; pakty; plec; plemeno; plno; podniknout; pointa; polotovary; předseda; psík; pyrop; raraši; réva; Roco; řvác; samotka; sběř; silo; skulinky; skutečno; slévač; slovník; smích; smoking; Sofia; sojkovec; stánek; star; stonek; stoupenec; strefa; strh; sulc; šálka; škádlit; šloh; štika; tabu; tavy; tele; teleskopy; tesk; tetka; tmář; touš; trest; trup; trapez; tuhý; účty; ukulele; úroky; uzda; úžlab; vana; vánice; večerník; věrouka; vlys; zítřek; zvyk; žmoch

PUTOVÁNÍ ZA BOŽÍMI TAJEMSTVÍMI

MŮJ BLIŽNÍ

Dnes ráno jsme čekali na autobusové nádraží. Chtěli jsme si udělat výlet do hlavního města. Když tu najednou přijel autobus, který měl z obou stran velký reklamní nápis Jaký?

Když správně uspořádáte slova, určitě na to přijдете.

V autobuse už bylo hodně cestujících. Seděli tam mladí i staří lidé, dospělí i děti. Byli tam zdraví lidé i lidé se zdravotním postižením. Seděli tam Češi i cizinci, chudí i bohatí, pracující i lidé bez práce a bez domova.

4. Cti svého otce i matku svou.
5. Nezabiješ.
6. Nesesmilníš.
7. Nepokradeš.
8. Nebudeš lhát.
9. Nebudeš toužit po manželce bližního svého.
10. Nebudeš toužit po majetku svého bližního.

Jak se máme chovat jeden k druhému? Pán, náš Bůh, dal Mojžíšovi na Sinaji dvě kamenné desky s přikázáními. Na první bylo napsáno, jak se máme chovat k Bohu. Na druhé zase, jak se máme chovat ke svému bližnímu.

Žil jednou jeden muž, který nevěděl, koho má pokládat za bližního. Myslel si, že jsou to jen lidé, kteří jsou mu sympatičtí.

Ale protože chtěl poznat pravdu, šel za Ježíšem a zeptal se ho: "A kdo je můj bližní?" Ježíš mu řekl takový příběh:

Jednoho člověka přepadli lupiči. Nechali ho polomrtvého a odešli.

Šli kolem něj tři lidé. Když ho viděl první, jak je zraněný a zbitý, raději ho obešel velkým obloukem.

Podobně i druhý, když přišel na k tomu místu, uviděl ho, ale šel dál.

Ale šel kolem i jeden Samaritán. Když ho uviděl, bylo mu ho líto. Přistoupil k němu, ošetřil mu rány, zavezl ho do hostince a staral se o něj.

Druhý den dal hostinskému peníze a řekl: Staraj se o něho, a když vynaložíš víc, doplatím ti to, až se budu vracet.

„Co myslíš, kdo z těch, kteří šli kolem, byl bližním tomu, co padl mezi lupiče?“ On odpověděl: „Ten, co mu prokázal milosrdenství.“ Ježíš mu řekl: „Jdi a jednej i ty podobně!“

Pán Ježíš to říká každému z nás. Nemusíš dělat velké věci. Stačí, když budeš mít vždy otevřené oči a ochotu podat pomocnou ruku.

Pomoz lidem na autobusové zastávce nastoupit do správného vozidla, každému do jiného.

- Stařenka nastoupí do vozidla s houkačkou.
- Paní na vozíku čeká na větší vozidlo, než je sanitka.
- Pán s hůlkou si nesedne do tramvaje.

• Máma s kočárkem jezdí vždy čtyřkou.

Samaritán v příběhu byl cizinec. I my jsme v hlavním městě potkali mnoho cizinců. Někteří nás prosili o radu, jak se někam dostat.

Pomoz najít dětem velvyslanectví jejich země.

Z výletu jsme opět doma. Ani zde nezapomínejme na pomoc. Je plný odpadkový koš? Vynesu ho - i když je na řadě sestra. Umyji nádobí, vyslechnu mladšího bratra a zahrají si s ním.

Pomoc často potřebují i naši spolužáci, kamarádi, sousedé a známí.

Pomoz spolužákovi najít ztracené pero.

Pokud někdo řekne: Miluji Boha, a přitom nenávidí svého bližního, je lhář. Vždyť nemůže milovat Boha, kterého nevidí, pokud nedokáže milovat bližního, kterého vidí.

Nezbedův humor

Misionář v hluboké džungli slyší domorodce, jak silně bubnuje.

„Co se tu stalo?“ na to misionář.

„Nemáme žádnou vodu!“

„Aha, prosíš o déšť?“

„Ale ne, volám instalatéra.“

Muž se žene obrovskou rychlostí ulicí. Za ním běží rozzuřený býk. V poslední chvíli, kdy jej již téměř dohání, se mu podaří vběhnout do dvora a zabouchnout za sebou dveře. Muž si oddechne: „A já, hlupák, byl čtyřicet let vegetarián.“

„Byt máte patrně velmi malý, že?“

„To je pravda. A jak to víte?“

„Váš pes vrtí ocasem nahoru dolů, a ne do stran.“

Maminka se zlobí na svého syna: „Jak to, že jsi od bláta, když už měsíc nepršelo?“

„Ale mami, to musíš vědět, kde je hledat!“

Učitel hudby varuje žáka: „Jestli mě budeš dále takhle zlobit, tak namluvím tvé matce, že máš velký talent.“

„Tati, co to byla doba kamenná?“

„No, že všechno bylo z kamene.“

„Opravdu? A to i televizor.“

Bertík vběhne do kuchyně:

„Mami, to zrcadlo v předsíni se mohlo rozbít na padesát kusů.“

„To je dobře, že se nerozbilo.“

„Ono se, mami, rozbilo jenom na tři...“

Babička na prohlídce u lékaře.

„Není to nic zlého,“ povídá pan doktor, „jste jenom trochu chudokrevná. Předepíši vám železo.“

„Železo? I propána, pane doktore, vždyť já sotva rozžvýkám krajíc chleba.“

Z knihy **Nezbedův humor 1**